Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН · 13 сентябрь 1972 йил, чоршанба ◆ № 215 (15.386). ◆ Баҳоси 2 тийин.

САМАРҚАНД ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

САМАРҚАНД, 12 сентябрь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда Самарқанд область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленум қатнашчилари «Совет Иттифоқи пахтакор республикалари партия-хўжалик активининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев иштирокида ўтказилган йиғилиши якунлари ва область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» область партия ташкилотининг биринчи секретари С. Н. Усмонов докладини тинглаб, муҳокама қилдилар.

Пленум пахта териш ва тайёрлашни ҳамда СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига область халқ хўжалигининг барча тармоқлари бўйича олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини жадаллаштириш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланган қарор қабул қилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов пленумда нутқ сўзлади.

ҲАМЖИҲАТЛИК РУҲИДА

Ҳиндистон Ташқи ишлар министрлигининг ташқи ишлар бўйича секретари Т. Н. Каул бошчилигидаги Ҳиндистон Ташқи ишлар министрлигининг вакиллари 5 сентябрдан 10 сентябргача Москвада бўлишди. Улар сиёсий жиҳатдан маслаҳатлашиб олиш учун келган эдилар.

Ҳиндистон вакилларини СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин қабул қилди. Улар ташқи ишлар министрининг ўринбосарлари В. В. Кузнецов, Н. П. Фирюбин билан, бир қанча совет министрликлари ва идораларининг раҳбар арбоблари билан учрашиб суҳбатлашдилар.

Суҳбатлашиш чоғида дўстона фикрлашиб олинди. Томонлар икки томонлама муносабатлар муваффақиятли ривожланиб бораётганлигидан мамнун эканликларини билдирдилар. Бу муносабатлар Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон халқларининг миллий манфаатларига мос бўлиб тушади. Жанубий Осиё районида ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга хизмат қилади. Айниқса тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида 1971 йилда Совет — Ҳиндистон шартномаси тузилганидан кейин ҳар икки мамлакат ўртасида самарали ўзаро манфаатли ҳамкорликни мустаҳкамлаш ва янада кенгайтириш учун янги истиқболлар очилди деб қатъий ишонч билдирилди.

Муҳокама қилинган ва ҳар икки томонни ҳам қизиқтирувчи кўпгина халқаро проблемалар юзасидан нуқтаи назарларнинг мос бўлиб тушганлигини ёки бир-бирига яқинлигини ҳар икки томон чуқур мамнуният билан таъкидлади.

Учрашув ва суҳбатлар ҳар икки мамлакат ўртасида қарор топган муносабатлар учун характерли бўлган ҳамжиҳатлик ва дўстлик вазиятида ўтди.

СУРИЯЛИК МЕҲМОНЛАР

КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан мамлакатимизга келган Сурия Коммунистик партияси Хама губернаторлиги область комитетининг секретари Юсуф Ал-Асад бошчилигидаги Сурия Коммунистик партияси делегацияси Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди.

Сурия Араб Республикасидан келган меҳмонлар Тошкентнинг ҳаёти билан танишдилар. Улар Самарқандга, Сирдарё областига борадилар.

Сурия делегациясини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов қабул қилди. У дўстона суҳбат чоғида меҳмонларга республика партия ташкилотининг фаолияти тўғрисида, хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлиги ҳақида сўзлаб берди. (ЎзТАГ).

МАШИНА — ДЕҲҚОН ҚАНОТИ

Бу йил пахта далаларида 30 мингга яқин терим машиналари ишлайди ✱ *Дефолиацияни тезда тугаллаб, ҳамма жойда машиналарни юксак унум билан ишлатишга эришайлик*

50 ЦЕНТНЕРЧИЛАР ДАЛАСИДА

Мухтор Ҳакимов, Жўра Холиқов, Холмурод Ҳожиевларни ҳамма 50 центнерчилик ҳаракатининг дарғалари деб атайди ва пахтачиликда улардан ўрнак олишга ҳаракат қилади. Бу бригадаларнинг далаларида пахтадан айниқса бу йил юқори ҳосил етиштирилди, йиғим-терим пухта тайёргарлик билан бошланди. Шу кунларда ҳар бир бригада бўйича йиллик планнинг 3 процентидан ошириб пахта териляпти. Шуниси қувончлики, тарозиларга қўйилган пахтанинг ҳаммаси биринчи сортга қабул қилиняпти.

Назора Фатоева, Латифа Расулова, Хадича Ашурова, Норбегим Аҳмедова, Раҳима Рашидова каби илғор теримчилар тарозиларга ҳар куни 200 килограммга етказиб юқори сорт пахта қўймоқдалар.

«Ленинобод» колхози юбилей йилида она-Ватанга 5.200 тонна «оқ олтин» армуғон этади. Ҳозир бутун куч ва техника воситалари теримни қисқа вақтда ўтказишга сафарбар этиляпти. Бригадалараро мусобақа ташкил қилинди. Ғолиб чиққанларга ҳар ўн кунлик якунига қараб бир бош қўй ва 50 сўм пул мукофот берилади.

Шофиркон районидаги бошқа колхозларда ҳам терим кучайтириляпти.

К. КАРИМОВ.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

ҚАРШИ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қарши даштида ташкил топган Ульянов райони пахтакорлари йиғим-терим кампаниясини қизитмоқдалар. «Москва», «Партия XX съезди», «Қашқадарё» совхозлари пахта йиғим-теримида пешқадамлик қиляптилар.

Куни кеча райондан қувончли хушхабар келди. **«Қашқадарё» совхозининг С. Жумаев бошлиқ бригадаси пахтакорлари йиллик планни бажарганликлари тўғрисидаги ғалаба рапортига имзо чекдилар. Пахтакорлар 100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 23 центнердан чўл дурдонаси териб олдилар.**

Бригада пахтакорлари Ульянов районида биринчи бўлиб ғўза баргини тўктиришни бошлаб юборган эдилар. Дефолиация барча майдонларда сифатли ўтказилди. Ғўза барги тўкилган майдонларнинг пахтаси машиналарда териб олинди. План бункерлардан тўкилган пахта ҳисобига бажарилди.

Т. Дўсанов, А. Баротов, Б. Эшимов, В. Абдураҳимов каби механизаторларнинг ҳар бири бункерлардан қисқа муддатда 25-40 тоннадан пахта тўкдилар. Бригада бошлиғи С. Жумаевнинг айтишича, **ҳали пайкалларда ҳосил кўп. Ҳозиргача 70 гектар майдонда биринчи терим тугалланди ва план бажарилди. Бригада пахтакорлари яна ҳар гектар ердан 27 центнердан пахта териб олиб, ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш учун курашяптилар.**

Райондаги «Москва» совхозининг Т. Сатторов раҳбарлик қилаётган бригадаси деҳқонлари ҳам 92 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 25 центнердан дурдона топшириб, планни ошириб бажардилар. Ульянов номли совхознинг М. Оллобердиев бошлиқ бригадаси пахтакорлари ҳам планни беш иш кунида уддалаганликлари тўғрисида ғалаба рапорти йўлладилар.

П. ГАДОЕВ.

ДАСТЛАБКИ ХИРМОНЛАР

НУКУС, («Совет Ўзбекистони» мухбири). КПСС XXIV съезди қарорларини изчиллик билан ҳаётга татбиқ этиш учун курашаётган Автоном республика пахтакорлари бу йил унумдор далаларда ҳар қачонгидан юқори ҳосил етиштирдилар. Бу ҳосил қисқа муддатда, нобуд қилинмай йиғиб-териб олинса, давлат планигина эмас, зиммага олинган социалистик мажбуриятни ҳам ошириб бажариш мумкин. Автоном республика меҳнаткашлари ана шундай яхши ният билан теримни бошлаб, кун сайин янги муваффақиятларга эришмоқдалар.

Юбилей йилида давлатга 30 минг тонна пахта етказиб беришга аҳд қилган Шуманай районида пахта терими бошланди. Киров номли, «Шуманай», А. Мусаев номли совхозларда чаман-чаман очилган дурдоналар тезкорлик билан йиғиб олиниб, давлат тайёрлов пунктларига жўнатилмоқда.

— Ўтган йили мавсумда 9 тонна пахта терган эдим, — дейди чевар теримчи, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутати С. Телеймуродова, — бу йил камида 15 тонна пахта тераман.

У шу кунларда 180-200 килограммдан пахта теряпти.

Киров номли совхознинг мавсумда 250 тонна пахта териш мажбуриятини олган механизатори Ж. Утеулиев машинасини ғўза барглари тўктирилган пайкаллар ёнига келтириб қўйди. Байроқча кўтарилиши билан теримни бошлайди.

Амударё районида ҳам пахта терими қизғин давом эттириляпти. Автоном республиканинг бошқа районларида ҳам пахта йиғим-терими бошлаб юборилди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

Суратларда (юқоридан пастга): 1. Қалби пахта ишқи билан тепаётган бу йигит — Сирдарё область Дўстлик районидаги Ленин номли совхоз директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамажон Дадажонов. Совхознинг 4771 гектар пахта майдонида 14300 тонна «оқ олтин» хирмонини қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштирилди. Ҳосилнинг кўп қисми машинада терилади. Шу кунларда 150 «зангори кема» бирин-кетин пахтазорга йўл олмоқда. 2. Совхоз пахтазорларида машина терими.

А. Тўраев фотоси.

МАЖБУРИЯТ: 15 МИНГ ТОННА

Совхозимиз чўл зонасига жойлашган. Ишчи кучи кам. Пахта майдонини йил сайин кенгайтириб, ҳосилдорликни оширишимиз, сортини яхшилашимиз лозим. Она-Ватан чўлқуварлардан таннархи арзон пахта кутяпти. Бундай шароитда асосий эътиборни дала ишларини комплекс механизациялашга қаратмоқдамиз.

Совхозимиз коллективи йил бошида 13 минг тонна пахта тайёрлашга азму-қарор қилган эдилар. Яқинда Тошкентда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев иштирокида ўтказилган Совет Иттифоқидаги пахтакор республикалар партия-хўжалик активи йиғилишидан кейин ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, она-Ватанга 15 минг тонна чўл дурдонаси етказиб бериш ҳақида оширилган мажбурият қабул қилдик.

Далаларимизда ҳосил кутилгандан зиёд етиштирилди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Отамурод Худойназаров раҳбарлик қилаётган комплекс механизациялашган бригаданинг аъзолари ҳар гектар майдондан 55 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш иштиёқида меҳнат қиляптилар. Моҳир механизаторнинг ўзи мавсумда 700 тонна пахта теришга сўз берди. Бу, ўтган йили эришилган муваффақиятдан 50 тонна кўп демакдир. Унинг шогирдлари Эргаш Набиев, Озода Абдураимова, Робия Муҳаммадиева, Маҳмуд Утаганов, Йўлдош Менглиевлар ҳам машиналарда 300-500 тоннадан пахта теришга сўз бериб, «зангори кема»ларини шай ҳолда тутмоқдалар.

Ўтган йили совхозимизда машина терими плани 170 процент бажарилган эди. Ёки пўлат этаклардан ўн минг тоннага яқин пахта тўкилганди. Натижада хўжалик давлатга пахта етказиб беришдан 7.2 миллион сўм даромад олди. Соф фойда эса 1.3 миллион сўмни ташкил этди.

Бу йил машиналар бункеридан 14 минг тоннадан зиёд дурдона тўкишни кўзда тутмоқдамиз. Бу маҳсулот таннархини камайтиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Машина теримини бошлашга саноқли кунлар қолди. Карталар механизаторларга биркитиб чиқилди. Ким қайси пайкалга чигит экиб, ғўза парваришини ўтказган бўлса, ўша пайкалларнинг пахтаси ва кўсагини ҳам териб беради.

Терим машиналари, тележкалар, юк машиналари ишининг бир-бирига мослаштирилиши муваффақият гаровидир. Кўп йиллик тажрибада шунга ишонч ҳосил қилдикки, машиналар билан тележкалар иши бир-бирига уйғунлаштириб борилганда меҳнат унумдорлиги юқори бўлади, бекор туриш ҳоллари юз бермайди. Бундан хўжалик ҳам, механизаторлар ҳам катта иқтисодий манфаат кўрадилар.

Хўжалигимизда 78 та терим агрегати бор. Уларни вақтида ремонтдан чиқариб, синовдан ўтказиб қўйганмиз. Ўтган йилларнинг тажрибаси шуни кўрсатдики, механизаторлар астойдил ҳаракат қилса мавсум нормасини 1,5-2 баравар ошириб бажариши мумкин. Илғор механизаторлар 500-600 тонна пахта терганида ҳолда, 60-70 тоннадан нарига ўта олмаётган механизаторлар ҳам йўқ эмас. Биз ўртадаги ана шу тафовутни тугатиш чораларини кўрмоқдамиз. Бу йил хўжалигимизда 180 тоннадан кам пахта терадиган бирорта механизатор бўлмайди, деган умиддамиз.

Терим комбайнларини группа усулида ишлатиш тадбирларини белгиладик. Бунинг боиси бор. Машиналар группа усулида ишлатилганда оддий усулда ишлатилганига нисбатан меҳнат унумдорлиги 12-15 процент кўтарилишини ўз тажрибамизда синаб кўрдик. Механизаторларга дала бошида хизмат кўрсатиш учун кўчма устахоналар ташкил қилдик. Уларда малакали слесарлар, токарлар, механиклар иш олиб боради. Мақсадимиз шуки, терим машиналари узлуксиз ишласин, ҳар бир механик-ҳайдовчи кунлик графикни муттасил ошириб бажаришга эришсин.

Ҳозиргача совхозимизга қарашли майдонлардаги ғўзаларнинг асосий кисми дефолиация қилинди. Дала гвардиячиларимиз ҳадемай машина теримига киришадилар. Машина терими бошланган дастлабки кунданоқ 7-8 процентдан пахта тайёрлаб, йиллик планни 20 иш кунида бажарамиз.

Х. ТОШМИРОВ,
Гагарин районидаги «Комсомолобод» совхозининг директори.

УЛКАН ХИРМОНГА

Ўзбекистон ССР областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1972 йил 12 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан
Қашқадарё	1,69	10,10
Бухоро	1,09	6,86
Сурхондарё	0,96	4,49
Андижон	1,09	4,41
Фарғона	1,06	3,46
Сирдарё	0,37	1,82
Наманган	0,38	1,33
Тошкент	0,38	1,09
Хоразм	0,62	0,62
ҚҚ АССР	0,11	0,11
Самарқанд	0,04	0,06
Республика бўйича	0,71	3,05

СИРДАРЁДА ДЕФОЛИАЦИЯ ТУГАЛЛАНДИ

ГУЛИСТОН, **[«Совет Ўзбекистони» мухбиридан].** Сирдарё области пахтакорлари республикада биринчи бўлиб ғўза баргларини тўктириш планини ошириб бажардилар. Пахтаси машиналар билан териладиган 196.800 гектар майдон сифатли дефолиация қилинди. Дўстлик, Ворошилов номли, Мирзачўл, Боёвут районларида бу соҳадаги план анча ошириб бажарилди. Область пахтазорлари устида ҳар куни 105—110 самолёт учиб, 20-22 минг гектар майдондаги ғўзани дефолиация қилди.

САМИМИЙ СУҲБАТ

10 сентябрда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров Парижга бора туриб, Москвада тўхтаган Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари, Парижда Вьетнам масаласи юзасидан ўтказилаётган музокараларда ВДР делегациясининг махсус маслаҳатчиси Ле Дик Тхони Кремлда қабул қилди.

Суҳбат қардошларча, самимий вазиятда ўтди. (ТАСС).

КУНИГА 8—10 ПРОЦЕНТ

(«Совет Ўзбекистони» мухбиридан). **Китоб районидаги «Шаҳрисабз» совхозининг пахтакорлари астойдил меҳнат қилиб, ҳамма майдонларда юқори ҳосил етиштирдилар, йиғим-теримни уюшқоқлик билан бошладилар. Кеча районда хушхабар тарқалди. Колхоз заршунослари терим суръатини кучайтириб, давлатга 9 процент миқдорида пахта топширдилар ва йиллик планни 40 процентдан ошириб бажардилар.**

Теримни тезкорлик билан олиб бораётган икки бригадада пахта топшириш йиллик плани адо этилиб, ҳозир социалистик мажбурият ҳисобига дурдона топширилмоқда.

Кўпминг килограммчи теримчилар жасорат кўрсатиб меҳнат қиляптилар. Қўйсин Хўжанова, Мухтарам Жўраева, Тожихон Анзуратовалар шу кунгача хирмонга икки тоннадан ошириб пахта тўкдилар, кунига 180-200 килограммдан пахта териб, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

СССРнинг 50 йиллик юбилейини муносиб тўёналар билан кутиб олишга аҳд қилган совхоз пахтакорлари йиллик планни 17 сентябрь куни бажариш мажбуриятини олдилар.

ЙЎЛДАГИ ҒОВЛАР

Вобкентда дефолиация кечикмоқда

Вобкент районидаги «Владимир Ильич 100 йиллиги» колхозининг аъзолари бу йил 900 гектар майдонда пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Уни нобуд қилмай йиғиб-териб олишда машиналар катта роль ўйнайди. Колхоз механизаторлари 720 гектар ердаги пахтани «зангори кема»лар бункеридан тўкиш ҳақида ваъда беришган.

Лекин хўжалик раҳбарлари дефолиация йўлига тўғаноқ бўлиб туришибди. Дастлаб колхоз раиси Ш. Тангриев, «Биз ерларни танлаб олмагунимизча самолётлар учмасин», деб туриб олди. Натижада иккита «АН-2» самолёти беш кун бекор турди.

Шунингдек, қўшни «Ленинград», Тельман номли хўжаликлар пахтазорларида ҳам учишга рухсат берилмади. Ваҳоланки, мазкур хўжаликларда 700-800 гектар майдонда дефолиация ўтказиш мўлжаллаб қўйилган эди.

Ниҳоят самолёт экипажи аъзолари билан колхоз раиси Ш. Тангриев ўртасида қуйидагича суҳбат бўлди:

— Бизга жавоб берсангиз, — деди учувчилар.

— Қаерга борасизлар? Тайёр ош-нон еб ётавермайсизларми?

— Биз ишлашимиз керак.

— Эртага иш топиб берамиз. Бугун ҳам сабр қилинглар.

Шундан кейин қийнов-қистов билан Г. Тангриев бошлиқ бригадада 20 гектар, Э. Рустамов бригадасида 15 гектар, қўшни бригадаларда ҳам шунча дан майдонда дефолиация ўтказилди.

Шуниси ачинарлики, машина теримига ажратилган майдонлар бегона ўтлардан тозаланмаган. Шўра, чирмовиқ ва бошқа ўтлар билан қоплашиб ётган майдонларда дефолиация ўтказилди. Бу майдонларга терим машинаси кириши амри-маҳол.

Ленин номли колхозда ҳам аҳвол бундан баттар. Хўжаликда 900 гектар ўрнига атиги 300 гектар ерда дефолиация ўтказилган. Бунинг сабабини суриштирсак, воқеа бундай бўлган экан.

Бир куни колхоз раиси Н. Жўраев бош агроном О. Нуриллаевни ёнига чақириб бундай деди: «Пахтамиз ҳали пишиб етилмаган. Самолёт учмасин».

— Пахтанинг чўғи қочяпти-ку?

— Сиз нима гаплигини билмайсиз, дам бўлинг.

— Хўп бўлади.

Агроном аэродромга бориб самолёт экипажи аъзоларини йиғиб: «Бугун-эрта учмайсизлар», деди.

— Ким айтяпти?

— Раисимиз...

Вобкент районида дефолиация йўлига тўғоноқ бўлаётган бундай раҳбарлар оз эмас. Тельман номли, Калинин номли, «Пахтакор» колхозларида ҳам дефолиация турли баҳоналар билан пайсалга солинмоқда. Унда колхоз раҳбарларигина эмас, балки район ўсимликларни ҳимоя қилиш станциясининг бошлиғи У. Мустақимов ҳам айблидир. У самолёт экипажи аъзолари учун етарли иш шароити яратиб бериш ҳақида қайғурмаётир. Л. В. Миронов бошлиқ экипаж аъзолари эҳтиёт қисм йўқлиги сабабли бекор туриб қолди. Шу куни аэродромда яна 8 киши ишламади. У. Мустақимов эса дала шийпонида дам олиб ётди. Учувчилар уни кун бўйи қидириб тополмади.

Вобкент райони пахтакорлари она-Ватанга 32 минг тонна «оқ олтин» етказиб берадилар. Бунинг 11 минг тоннасини — ёки 8 минг гектар майдондаги ҳосил машиналарда терилади. Район партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари дефолиация йўлига ғов бўлаётган кишиларнинг танобини тортиб қўйишлари керак.

Т. НАЗИРОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

„ПАРТИЯ ТУРМУШИ"

журналининг сентябрь сони «Муҳим ташкилий-сиёсий тадбир» сарлавҳали бош мақола билан очилади.

«СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги олдидан» рубрикаси остида Ўзбекистон КП Шўрчи район комитетининг биринчи секретари И. Рустамовнинг «Пахтакорларнинг шарафли бурчи» Н. Алеевнинг «Ишчилар биродарлиги» сарлавҳали мақолалари ёритилган.

Журналнинг «Хўжаликка раҳбарлик» бўлимида Ўзбекистон КП Самарқанд район комитетининг биринчи секретари Б. Бўроновнинг «Сабзавотчилик: муваффақиятлар ва истиқбол», Ўзбекистон КП Балиқчи район комитетининг секретари Н. Пакнинг «Колхозда илғор тажриба мактаби», Ильич районидаги «Правда» совхози парткомининг секретари С. Иброҳимов ва совхоз механизатори Ленин ордени кавалери М. Қиличовларнинг «Комплекс механизациялаш йўлидан» сарлавҳали мақолалари босилган.

Шунингдек, журналнинг «Ташкилий-партиявий иш», «Бошланғич партия ташкилотлари ҳаётидан» «Танқид ва библиография» бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материаллар бор.

Республикамиз корхоналарининг коллективлари СССР 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқдалар. Ҳозир минглаб ишчилар келгуси йиллар ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Фотомухбир В. Сироткин олган бу суратлардаги учала ишчи ҳам ана шундай илғорлардан. Суратларда (чапдан ўнгга) Андижон машинасозлик заводи ишчиси Собиржон Аҳмедов, Қўқон ип йигирув-пайпоқ тўқув комбинатининг созловчи мастери Раҳмат Қодиров ва Андижон «Электроаппарат» заводининг электр монтажчиси Одил Сотиболдиев ўртоқлар иш устида.

ОППОРТУНИЗМНИНГ ИЛДИЗЛАРИ

Ҳозирги вақтда дунёда социализм билан империализм ўртасида қаттиқ ғоявий кураш кетмоқда ва у ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларида, жумладан идеология соҳасида ҳам равшан намоён бўлмоқда. Марксизм-ленинизмдан ҳар қандай чекинишларга қарши кураш қардош коммунистик ва ишчи партиялар олиб бораётган идеология курашининг энг муҳим таркибий қисмидир. Бу кураш марксизм пайдо бўлгандан ва кенг ривожлана бошлагандан буён олиб борилмоқда.

XIX асрнинг охирига келиб марксизм ишчилар ҳаракатида асосан ғалаба қозониб, унга қарши бўлган таълимотларнинг ҳаммасини суриб чиқарди. Лекин кураш тўхтамади, у марксизм ичидаги душман оқим сифатида давом этди. Собиқ марксчи Эдуард Бернштейн 1899 йилнинг бошларида чиқарган «Социализмнинг шарт-шароитлари ва социал-демократиянинг вазифалари» деган китобида ўзининг ревизионистик даъволари билан чиқиб, бу оқимга оппортунизм деб ном берди.

Шундай қилиб, марксизм ичида оппортунистик оқим пайдо бўлиб, марксизм, сўнгра ленинизмнинг тубли қоидаларини ревизия қилишга уринди.

Бизнинг партиямиз, шахсан В. И. Ленин бу оқимга қарши муросасиз кураш олиб борди.

Халқаро ишчилар ва коммунистик ҳаракатга оппортунизмнинг суқулиб кириб олишига ҳамда тарихий тараққиётнинг баъзи босқичларида унинг жонланишига сабаб нима?

В. И. Ленин бир неча бор кўрсатганидек, оппортунизмнинг туғилиши империализмнинг мавжуд эканлиги билан боғлиқдир. Баъзи империалистик давлатларнинг иқтисодий шароитлари монополистларга устама фойданинг бир қисмини ишчилар синфининг муайян юқори табақасини сотиб олиб, уни буржуалаштириш, «ишчи аристократияси»га айлантириш учун сарфлаш имконини берди. Ишчилар ҳаракатидаги оппортунизмнинг иқтисодий негизи ана шудир. «Ишчилар аристократияси» ўз синфий онглилигини йўқотиб синфий курашдан чекинмоқда.

Оппортунизмнинг жонланишига халқаро майдонда синфий курашнинг кескинлашуви катта таъсир кўрсатмоқда, бу эса буржуазияни талвасага солмоқда. У ўзининг синфий позициясини ҳимоя қилиш учун давлат-монополистик капитализмининг ҳамма сиёсий, иқтисодий ва идеологик имкониятларидан мумкин қадар кўпроқ фойдаланишга интилмоқда, социализмни ичдан қўпоришга, марксча-ленинча партияларни бир-биридан ажратиб юборишга катта умид боғламоқда. Ғарбий Германия ХСС партиясининг раиси Йозеф Штраус «Европа учун лойиҳа» китобининг инглиз тилида чиққан нашрига ёзган сўзбошисида бундай дейди: «Биз яқинлашишнинг энг яхши формасини белгилаб олишимиз учун Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатларни таҳлил қилиб чиқмоғимиз лозим, бунинг натижасида коммунистик империянинг халқаро ташкилоти ичидан портлайди». Бу мақсадга эришиш учун АҚШ ҳукмрон доиралари бир неча йиллардан буён социалистик мамлакатлар билан империалистик давлатлар ўртасига «кўприк ўрнатиш» сиёсатини ўтказишга уриниб келмоқдалар. Бу билан улар ишчилар синфи ва унинг партиялари сафларида оппортунизмни жонлантиришга интилмоқдалар.

Ишчилар ҳаракати ва коммунистик ҳаракатга реформистик ғояларни, ўз қарашларини олиб киришга уринаётган майда буржуа қатламлари ҳам оппортунизмнинг манбаидир. Маочи раҳбарларнинг парокандачиликдан иборат фаолияти ҳам оппортунизм учун озиқ бўлмоқда.

Оппортунистик оқимлар ва платформалар ташқи жиҳатдан бир-биридан фарқ қилади, уларнинг ўз мундири ва ўз байроғи бор. Масалан, ўнглар социалистик революциянинг тинч йўл билан ривожланишига ортиқча баҳо бериб, ҳокимият учун курашнинг парламент методига юқори баҳо берадилар, кенг меҳнаткашлар оммасининг ролини камситиб, кўп партиявий социализм бўлсин, дейдилар. «Сўллар» эса, аксинча, курашнинг нотинч формасини абсолютлаштирадилар, курашнинг умумдемократик ва пролетар синфий мақсадларини уйғунлаштиришга қарши чиқадилар, оммани авантюристик ишларга, партияларни эса сектантчилик йўлига даъват этадилар.

Шунга қарамай, оппортунистларнинг ҳаммаси ҳам бир нарсада бир-бирлари билан якдил: уларнинг ўз фаолиятларидан ва унинг натижаларидан кўзлаган мақсади бир. Бинобарин, оппортунистлар қандай ниқоб киймасин, уларга хос бўлган умумий белгилар бир хилдир. Улар қуйидагича:

Биринчидан, уларнинг ҳаммаси ҳам ҳозирги вақтдаги синфий кураш шароитини чекланган ҳолда тушунадилар. Улар ҳозирги даврни (ўнглар фан-техника революцияси даври, «сўллар» эса империализм ва миллий озодлик ҳаракати даври деб атайдилар), унинг асосий зиддиятлари, характери ва ҳаракатга келтирувчи кучларини атайлаб нотўғри талқин қилиб, синфий курашнинг моҳияти, характери, форма ва методларини қасддан нотўғри талқин қиладилар.

Иккинчидан, марксизм-ленинизмдан чекинганларнинг ҳаммаси ҳам халқаро коммунистик ҳаракатга қарши парокандачилик сиёсати олиб бориб, КПССга ва СССРга қарши чиқмоқдалар.

Учинчидан, улар партия тузилишининг ленинча ташкилий принципларини, хусусан демократик централизмни инкор этадилар. Ўнглар централизмга зид ўлароқ демократизмни абсолютлаштирадилар, «сўллар» эса партиялардаги демократизмнинг элементар методларини назар-писанд қилмай, централизмни кўкларга кўтарадилар.

Тўртинчидан, оппортунистлар идеология соҳасида марксизм-ленинизмни турли-туман буржуа ва майда буржуа ғоялар, назария ва қарашлар билан алмаштиришга интиладилар. Ревизионистлар «Социализм моделлари», «марксизм ва ленинизмнинг вариантлари» ғоясини ҳимоя қиладилар. Бундай гаплар янгилик эмас. II Интернационал назариётчилари ҳам ўша вақтларда ленинизмни фақат русларга хос ҳодиса деб, ана шу «моделлар»дан бири қилиб кўрсатишга уринган эдилар. «Демократик» ва «нодемократик» социализм деган назарияни ҳам ўшалар тўқиб чиқаришган эди.

Пропагандистларга ёрдам

Ҳозирги замон ревизионистлари хаёлхонасидан чиққан бундай назарияларнинг асосий маъноси — номарксистик, реформистик социализмнинг турли хил кўринишлари мавжудлигини оқлаш ва қонунлаштиришдан, марксизм-ленинизмни сохталаштириш ва уни сохта социалистик таълимотлар билан алмаштиришдан иборатдир.

Бешинчидан, оппортунистлар интернационализм принципларидан чекиниб, миллатчилик ва оқибат натижада антисоветизм йўлига тойиб кетмоқдалар. Улар «Интернационализм» ва «Бирлик» тушунчаларини ўзларича талқин қилмоқчи бўладилар. Баъзи қардош партиялардаги ревизионистлар миллатчилик ботқоғига тойиб, мустақиллик ва суверенитет принципларини тан олиш ва амалга ошириш керак деб, бўлар-бўлмасга даъво қилиб чиқмоқдалар. Гап шундаки, В. И. Ленин бу принципларни социализм душманларига қарши илгари сурган эди. Шунинг учун бу сўзларни ишлатишда эҳтиёт бўлиш, масалага марксча-ленинча синфий позицияда туриб қарамоқ, ўрин ва вақтни ҳисобга олмоқ лозим.

Халқаро коммунистик ҳаракатда ҳозирги замонда қандай асосий оппортунистик группалар бор?

Франция Компартиясидаги Роже Гароди бошлиқ ревизионистик группа 1968—1969 йилларнинг бошларида «Чехословакиядаги воқеалар» вақтида сув устига қалқиб чиқди.

Бундан бир неча йил муқаддам Австрия Компартиясида Э. Фишер, Ф. Марек ва Э. Кодичек бошчилигидаги ўнг оппортунистик гуруҳ таркиб топди.

Тахминан ўша йилларда Венесуэла Компартиясида Сиёсий бюронинг собиқ аъзолари Помпейо Маркес, Элой Торрес, Херман Лайретт ва Эктор Родригес Бауса, шунингдек, Теодоро Петков бошчилик қилган ревизионистлар гуруҳи пайдо бўлди.

Бу гуруҳларнинг ҳар бири ўз байроғига, ўз мундирига эга. Агар Франция ва Австрия Компартияларининг ревизионистлари очиқдан-очиқ ўнг оппортунистик позицияда турган бўлсалар, Петков—Маркес гуруҳи ўнг ва «сўл» тенденциялар ва қарашлар қоришмасидан таркиб топган. «Манифесто» гуруҳининг вакиллари ультра сўл позицияда турган бўлсалар-да, итальян коммунистларининг таъкидлашича, улар социал-демократик экстремизмнинг ўнг позициясидан ҳеч қандай фарқ қилмайдилар, ҳатто улар билан ҳамоҳангдирлар.

Оппортунистик гуруҳлар Лениннинг партия тўғрисидаги таълимотини ревизия қилмоқдалар. Петков партиянинг ташкилий ҳаётида ҳеч қандай принциплар йўқ, балки турли хил тенденцияларнинг ўйини бор, холос деб даъво қилмоқда. Агар партия яшашни истаса, деб ақл ўргатмоқчи бўлади Яроди, унинг ҳеч қандай расмий философияси, дини, атеистик принциплари ҳам бўлмаслиги керак эмиш. Австриялик ликвидаторлар Компартиянинг ўрнини ҳамма партиялардан сўл сиёсий кучлар коалицияси эгаллаши, лекин бу коалициянинг платформаси марксизм-ленинизмга асосланмаслиги керак, деб даъво қилишга бориб етдилар. «Манифесто» гуруҳи Хитой «маданий революцияси» руҳида иш кўрадиган «янги революцион ташкилот» тузиш тарафдори бўлиб чиқди. Бу гуруҳлар Компартиялар ичида ҳар хил платформалар, кўпчилик ва озчилик тузиш зарур деб тарғиб қилмоқдалар.

Оппортунистлар жаҳон революцион процессида ишчилар синфининг раҳбарлиги тўғрисидаги марксча-ленинча қоидага ҳужум қилиб, эндиликда фан-техника революцияси шароитида ишчилар синфининг ўрнини инженер-техниклар интеллигенцияси ишғол этмоқда, деб «исботлашга» уринмоқдалар.

Оппортунистлар ишчилар синфининг жаҳон революцион процессидаги аҳамиятини, унинг ҳозирги вақтдаги етакчи ролини камситишга қанчалик уринмасинлар, ишчилар синфининг ҳозирги вақтдаги етакчилик роли, аҳамияти тобора кучаймоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXIV съездида айтганидек: **«Ишчилар синфи жамиятнинг асосий ишлаб чиқарувчи кучи бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Ишчилар синфининг революционлиги, интизомлилиги, уюшқоқлиги ва коллективчилиги унинг социалистик ижтимоий муносабатлар системасидаги етакчилик мавқеини белгилаб беради».**

Қардош партиялар Халқаро Кенгаш томонидан коллектив бўлиб ишлаб чиқилган ҳужжатларга асосланиб, ўз сафларидаги оппортунистик оғишларга қарши курашни кучайтирдилар. 1970 йилнинг бошида Экс-Ан-Прованс шаҳрининг бошланғич партия ташкилоти Франция Компартияси сафларидан ренегат Роже Гародини чиқариб юборди. Партия сафидан ўчирилгандан кейин ҳам Гароди ҳамон сувни лойқалатмоқда, ўз атрофига ҳамтовоқларини йиғмоқда, ФКП, КПСС ва бошқа партиялар раҳбарлари шаънига бўлмағур гапларни айтмоқда.

Эрнст Фишер ревизионистик фаолияти учун Австрия Компартияси сафидан чиқариб юборилди. АКПнинг 1970 йил май ойида бўлиб ўтган XXI съездининг кўпчилик делегатлари ўнгларнинг антипартиявий фаолиятига хотима беришга, партиянинг марксча-ленинча йўл ўтказишини таъминлашга тайёр эканликларини билдириб, КПСС билан алоқаларни мустаҳкамлаш зарурлигини таъкидладилар.

Бразилия Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Луис Карлос Престес В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети номига йўллаган Хатида бундай деб ёзган эди: Биз Ленин кўрсатмаларига амал қилганлигимиз учун ҳам VI съездда партиямизни ултира сўл авантюраларга тойдирмоқчи бўлганларнинг парокандачилик хатти-ҳаракатларига ва хато қоидаларига хотима бера олдик. Уларнинг бу хатти-ҳаракатлари ва хато қоидалари халқимиз манфаатларига ва мамлакатимиздаги революция ишига ёддир».

Совет коммунистлари марксизм-ленинизмдан ҳар қандай чекиниш ҳолларига қарши муросасиз кураш олиб бормоқдалар. Бу кураш турли-туман оппортунистик оқимлар, оғишлар ва блокларни асосли танқид қилишда, чинакам марксча-ленинча назарияни тушунтириб беришда, совет кишиларини тўққизинчи беш йилликнинг улкан вазифаларини ҳал қилишга сафарбар этишда ёрқин намоён бўлмоқда.

Г. СКОПЦОВ,
иқтисод фанлари кандидати,
доцент.

ЭФИР ТЎЛҚИНЛАРИДА

БУЗИЛМАС ИТТИФОҚ

ЎЗБЕКИСТОН — СОВЕТ РЕСПУБЛИКАЛАРИ РАДИО-ТЕЛЕВИЗИОН ФЕСТИВАЛИДА

✦ Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган Совет республикалари фестивалини ўтказмоқда. 14 сентябрда фестиваль эстафетасини Ўзбекистон қабул қилади. Худди шу куни Марказий радиоэшиттиришнинг асосий материаллари Ўзбекистонга бағишланади. Радио куни арафасида, яъни 13 сентябрь соат 22 дан 20 минут ўтганда радио орқали Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчоновнинг сўзи эшиттирилади.

14 сентябрда эрталабки «Сўнгги ахборот» ҳамда «Ер ва эл» программаси билан Ўзбекистон радио куни очилади. Радиотингловчилар республика ҳаётидаги энг муҳим воқеалар билан таништирилади. Ўзбекистон пахтакорлари юбилей йилида она-Ватанга 4.550 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олдилар. Эшиттиришда дала меҳнаткашларининг олинган социалистик мажбуриятни қандай бажараётганликлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Республика олимларининг илмий-техника тараққиётига қўшаётган ҳиссаси, уларнинг Москва олимлари, барча қардош республикалар илм аҳллари билан ижодий ҳамкорлиги ҳақида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Беруний номидаги республика давлат мукофотининг лауреати В. Қобулов гапириб беради.

✦ 15 сентябрда Марказий телевидениенинг биринчи программаси Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасига бағишланади.

«Ўзбекфильм» студияси тайёрлаган «Совет Ўзбекистони» ҳамда «Ўзбекистон куй ва рақслари» номли рангли тўла метражли телефильмлар телевизион программага киритилган.

Телекўрсатувларни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев бошлаб беради. «Совет Ўзбекистони» номли ҳужжатли телефильмда республика халқ хўжалиги ютуқларининг кенг манзараси, фан ва техника, маданият ютуқлари ўз ифодасини топди. Фильм мазмунига Ўзбекистоннинг ёш шаҳарлари ҳақидаги ҳикоялар асос қилиб олинган. Булар — Олмалиқ, Зарафшон, Навоий, Янгиер шаҳарларидир. Фильмда Ўзбекистон қишлоғининг манзараси намойиш қилинади. Мирзачўлнинг ўзлаштирилиши ҳақида ҳикоя қилинади. Фильмда санъат, адабиёт ва маданият ҳақидаги ҳикоялар ҳам жой эгаллаган.

Тошкент область Калинин районидаги хўжалик-маиший буюмлар фабрикасида янги керамика цехи ишга туширилди. Суратда: гул солувчилар Яшнар Тошкентбоева ва Алижон Эрмуҳамедовлар иш пайтида.
Ф. Абдурасулов фотоси.

ИЧКИЛИКБОЗЛИК—ИЛЛАТ

ЖАМОАТЧИЛИК БУРЧИ

Ҳ. Х. ЯҲЁЕВ,
Ўзбекистон ССР ички ишлар министри, II ранг ички хизмат генерали

✦ ✦

Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида КПСС XXIV съезди қўйган тарихий вазифаларни амалга ошира бориб, саноат, қишлоқ хўжалиги ҳамда маданиятни ривожлантиришда янги-янги муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Барча моддий бойликларнинг яратувчиси бўлган совет кишиси ҳам меҳнат жараёнида тобланмоқда ва камол топмоқда.

Мамлакатимизда меҳнаткаш инсон алоҳида ҳурмат ва ғамхўрлик билан қуршаб олинган. Аммо баъзан айрим салбий ҳодисалар, иллатлар, айниқса ичкиликбозлик ширин ҳаётимизга доғ туширмоқда. Ўтмишнинг ана шу зарарли иллати билан асло келишиш мумкин эмас.

Ичкиликбозлик давлатга катта иқтисодий зарар келтирмоқда, иш вақтининг беҳуда кетишига, меҳнат унумдорлигининг пасайишига, брак маҳсулотларнинг кўпайишига, асбоб-ускуналарнинг синишига, травматизм ва кўнгилсиз ҳодисаларга сабаб бўлмоқда. Ичкиликбозлик кишилар саломатлигига, оилавий муносабатларга зарар етказибгина қолмай, энг яқин кишиларга ҳам маънавий таъсир этмоқда. Ичкиликбоз ўз коллективининг обрўйига путур етказмоқда. Ичкиликбозлар социалистик турмуш қоидаларини қўпол равишда бузмоқдалар. Улар ўсмирлар ва ёшларга ёмон таъсир ўтказмоқдалар.

Маълумки, хавфли жиноятларнинг кўпи мастлик ҳолда рўй беради. СССР Олий Суди эълон қилган статистик маълумотларга кўра, жиноий ишларнинг 90 проценти ичкилик оқибатида содир бўлган. Баъзилар ўз жиноий хатти-ҳаракатини амалга ошириш учун ичкиликни истеъмол этсалар, баъзилар эса ичиш учун ўғирлик қилади.

«Сирдарё область, Пахтакор районидаги 28- пахтачилик совхозининг ходими Б. Бектемиров шу йил 29 апрелда кайф устида ўз онаси К. Бахбоевани кетмон билан уриб жароҳатлайди. Аёлни касалхонага олиб кетадилар. Жиноятчи Бектемиров эса қўлга олинади».

«1953 йилда туғилган, ҳеч қаерда ишламайдиган, Чилонзор массивидаги 1- квартал 64-уй, 24- квартирада турувчи Николай Попов, 44- қурилиш бошқармасининг слесари, Чилонзор массивидаги 1- квартал, 66-уй, 9- квартирада яшовчи ўн тўққиз яшар Юрий Уколов, шу ташкилотнинг слесари 1954 йилда туғилган, шу ердаги 65-уй, 28- квартирада яшовчи Алишер Неъматов 12 июнь тушки овқат пайтида Чилонзор райпишчеторгига қарашли 2-магазин эшигини бузиб, у ерга бостириб кирадилар ва ароқ сўрайдилар. Кейин кўргазма ойнасини бузиб, икки шиша ароқ ва бир шиша винони олиб кўздан ғойиб бўладилар. Жиноятчилар қамоққа олинди».

«1-авторемзаводининг слесари Анатолий Лобачев ва Чкалов номли завод оператори Виктор Шульга 14 июль куни маст ҳолда 1- авторемзаводи остонасида шу заводнинг қоровуллар бошлиги Янис Бобровскийни қаттиқ калтаклаганлар. Лобачев ва Шульга қўлга тушди».

Мен бу мисолларни оператив маълумотлардан олдим. Лекин ҳар бир мисол заминида маълум шахсларнинг кайф билан қилган жиноятларигина эмас, социалистик турмуш қоидаларига масъулиятсизлик билан қарашлари ҳам ётади. Ичкиликка ўрганиб қолганлиги сабабли баъзи кишилар ўз маънавий қиёфаларини йўқотиб, совет кишиси деган юксак номга нomуносиб бўлиб қолмоқдалар. Болаларнинг кўз ёши, оилаларнинг бузилиши ,меҳнат қобилиятини йўқотиш, инсоннинг ҳам маънавий, ҳам жисмоний заифланиши кабилар ичкилик оқибатидан келиб чиқади.

Ичкиликбозларнинг жирканч қиёфаси ҳаммадан ҳам кўпроқ ички ишлар органлари ходимларига маълум. Безори ва қотил, ўғри ва зўравон, социалистик мулкни талон-тарож қилувчи ва йўл ҳалокатларининг айбдори, дайди ва алимент тўлашдан бош тортувчи — ичкиликбозлар кўз ўнгимизда ана шундай қиёфада гавдаланадилар. Уларнинг жиноий хатти-ҳаракатлари жазосиз қолмайди. Совет қонуни уларни қаттиқ жазоламоқда.

Иш вақтида ичкиликбозлик қилиш ишлаб чиқаришга моддий зарар келтирмоқда. Автотранспорт ҳайдовчиларининг ичкилик ичиши эса оғир жиноятларга олиб келмоқда. Шу йилнинг ярим йили мобайнида республикамизда йўл ҳаракати қоидаларининг бузилиши натижасида 582 та кўнгилсиз воқеа рўй берган. Буларнинг ҳаммасига транспорт воситаларини маст ҳолда бошқариш сабаб бўлган.

Ҳозир ичкиликбозликка қарши кураш умумхалқ ишига айланган. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг ичкиликбозлик ва алькоголизмга қарши курашни кучайтириш чоралари тўғрисида қабул қилган қарори бу ишда қудратли қурол бўлмоқда. Ана шу қарордан келиб чиқиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 1972 йил 29 июнда махсус фармон қабул қилди. Бу фармон ҳам ичкиликбозлик ва алькоголизмга қарши курашда муҳим роль ўйнайди.

Аввало шуни таъкидлаш лозимки, мамлакатимизда ароқ ва кучли спиртли ичимликлар ишлаб чиқаришни камайтириш кўзда тутилмоқда. Бу сезиларли самара беришига ишончимиз комил. Ичкиликбозлик туфайли вақтинча меҳнат қобилиятини йўқотган кишиларга ишга ярОқсизлик варақаси бериш ва нафақа тўлаш ҳам ман этилади. Ўсмирларни ичкиликка ўргатганлиги учун катталарнинг жавобгарлиги оширилади. Бундай шахслар беш йил муддатгача озодликдан маҳрум этилади.

Ўзбекистон ички ишлар органлари жамоатчилик ёрдамида ўтмишнинг ичкиликбозликдек зарарли иллатига қарши мунтазам кураш олиб бормоқдалар, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг юқорида эслатиб ўтилган қарори республика ички ишлар органларида кенг муҳокама қилинди. Профилактика ишлари бўйича қатор комплекс чоралар белгиланди. Ҳаммадан аввал бу ишнинг конкретлилиги ва таъсирчанлигига алоҳида эътибор берилмоқда. Ички ишлар органларининг раҳбарлари ва ходимлари корхоналарда, колхоз ва совхозларда, айниқса ичкиликбозлик авж олган ерларда тез-тез бўладиган бўлиб қолдилар. Уларнинг суҳбатлари катта тарбиявий роль ўйнамоқда. Ичкиликбозларни мажбуран даволаш, профилакторийларда меҳнат шароитида қайта тарбиялаш кучайтирилмоқда.

Милиция ходимлари, айниқса участка инспекторлари зиммасига муҳим вазифа юкланган. Улар ичкиликбозларни алоҳида ҳисобга олишлари лозим. Бунда жамоатчилик вакилларини кенг жалб этиш керак. Бунинг энг асосий формаларидан бири корхона ва муассаса, қурилиш, колхоз ва совхозлар жамоатчилиги ўз коллективларидаги ичкиликка берилган шахслар, тўғрисида ахборот беришидир. Уни коллектив ўртасида муҳокама қилиб, сўнгра маъмурий чора кўриш учун милиция органларига юборилади.

Баъзи ишлаб чиқариш корхоналарида ичкиликбозликка қарши кураш яхши йўлга қўйилмаганлиги туфайли бу нарса авж олмоқда. Шу йилнинг биринчи ярим йилида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан Тошкент шаҳридаги ҳушёрхоналарга «Узбекхлопкомаш», «Тўқимачилик комбинати», трактор заводи каби йирик корхоналардан тушганлар сони кўпайди. Турмуш шуни кўрсатмоқдаки, тарбиявий ишлар яхши йўлга қўйилган коллективларда бундай кўнгилсиз воқеалар рўй бермаётир. Масалан, Тошкент авиация заводи жамоатчилиги ичкиликбозларга қарши қатъий кураш олиб бормоқда. Спиртли ичимликлар ишқибозлари, интизомсизлар «нши» заводнинг кўнгилли дружинаси штаби мажлисида кўрилмоқда. Фарғона районидаги «Ленинизм» колхози дружиначилари ҳам ичкиликбозликка қарши кескин кураш олиб бормоқдалар.

Андижон шаҳрида милиция органларининг сигналларига машинасозлик, гидролиз, пахта тозалаш заводлари коллективлари алоҳида эътибор бермоқдалар. Бу корхоналарда ишчи ва хизматчиларнинг йиғилишларида ичкиликбозларнинг ахлоқи муҳокама қилинмоқда, маъмурий чоралар кўрилмоқда. Бундай шахслар мажлис қарори билан кам ҳақ тўланадиган ишга ўтказилмоқда. Уларга синов муддати берилмоқда. Лекин бахтга қарши, бир қанча жамоат ташкилотлари ўз коллективларидаги кишиларнинг ножўя хатти-ҳаракатларини муҳокама қилмаётирлар. Милиция органларининг сигналларига эса сукут сақламоқдалар.

Ичкиликбозларга қарши аёвсиз кураш олиб бориш вақти келди. Бу кураш янада кучли, мақсадга мувофиқ, мунтазам олиб борилиши керак.

Милиция ходимлари безориликка, ичкиликбозликка ва алькоголизмга қарши курашнинг олдинги сафида бўлишлари лозим. Республикамиз милиция ходимлари бундан буён ҳам меҳнаткашларнинг осойишталигини таъминлаш учун барча имкониятларни ишга соладилар. Улар бундан буён ҳам ичкиликбозларга қарши аёвсиз курашадилар. Улар бунинг учун тарбиялаш воситаларидан тортиб маъмурий чора кўриш, жиноий жавобгарликка тортишгача бўлган барча чоралардан фойдаланадилар. Бу ишда партия, совет, комсомол, касаба союз ташкилотлари, маъмурий органлар ва кенг жамоатчиликнинг ёрдамига суянадилар. Ичкиликбозлик ва алькоголизмга қарши кураш умумхалқ ишидир. Бу ҳар биримизнинг гражданлик бурчимиздир.

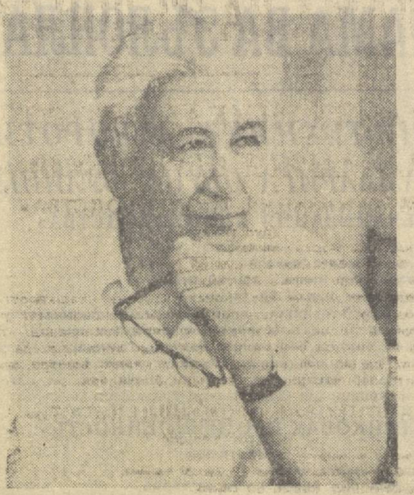

ОҒИР САНОАТИМИЗ БУНЁДКОРЛАРИ

СССР 50 ЙИЛ

КЎНГИЛ ЗАРГАРИ

(ОЧЕРК)

Изғирин, қор учқунлаб турибди. Далалар, ўнгирлар қиш уйқусида. Йўлларга ҳам оқ поёндоз тўшалган. Бу томонлар шофёрга нотаниш шекилли, шаҳар ичига кирганда машинани секинлатди.

— Чапга, металл заводга буринг, ука, — деди йигитга ёнида ўтирган барваста бўйли, сочларига оқ оралаган, эллик-эллик беш ёшлар чамасидаги одам. — Насиба экан, мана, яна шу корхонага келяпмиз.

— Иброҳим ака, Бекободда аввал ҳам ишлагансиз-а?

— Сиздек йигитлик чоғимиз шу корхонада, металл завод цехларида ўтган. Қумсаб келяпмиз. Биринчи севгини унутиб бўлмаганидек, қадрдон ишхонангни ҳам ёдингдан чиқара олмас экансан.

Бугун Иброҳим Муҳамедовнинг хаёли қочиброқ турибди. Совнархозда бир йилнинг нарибериcида ишлади. Раиснинг биринчи муовини эди. Мана, энди халқ хўжалиги кенгашлари тугатилиб кетди. У яна оқибатли дўсти хонадонига киргандай, завод остонасини ҳатлайди. Металлургларнинг каттадан-кичиги унга таниш, қадрдон. Ахир, ўн етти йил директорлик қилиш ҳазилакам гап эмас. Лекин Иброҳим ака кўнглининг бир чеккаси ғаш. «Қайтиб келишим Рихсибойнинг иззат-нафсига тегмасмикан?! Дили поклигига-ку имоним комил, аммо ҳар қалай ...ҳар қалай одамнинг кўнгли нозик-да».

... Иброҳим ака Совнархозга ишга ўтадиган бўлиб қолганида янги директор тайинлаш масаласи қалқиб чиқди. «Муносиб одамлар бор, — деб ўйларди директор, — кадрларимизнинг кўпи қуним билиб ишлайди, шу ерда кўкаряпти. Муҳимроқ, мураккаброқ юмушларни, каттароқ лавозимларни ишониб топширса арзийди». У хаёлан бутун корхонани айланиб чиқди. Ҳар бир мутахассиснинг ўзига хос жиҳатларини тарозига солиб кўрди. Муҳамедовнинг хаёлига шу тобда Рихсибой Юсупов келди: тажрибали мутахассис, абжир йигит. Мартен цехига мана неча йиллардан бери бош бўлиб келяпти. Ишда обдон пишган. Вазмин. Одамларнинг кўнглига йўл топа олади. Ишчидан чиқиб, ўсганлардан. Корхонадан учирма бўлиб, Москвада Пўлат институтини ҳам битириб келди. Ҳалол, ишчиларга меҳрибон. Парткомда унинг номзодини айтсам, қувватлашар...

Партком аъзолари завод раҳбарлари билан маслаҳатга йиғилишганида Муҳамедов ўша таклифини айтди.

— Қанотимизда ўсган, улғайган. Яна сиз муносиб кўрибсиз, бизга маъқул, — деди бош инженер Саленек. Бошқаларга ҳам бу гап маъқул тушгач, Иброҳим ака бафуржа гаплашмоқ учун Рихсибой Юсуповни ҳузурига чақирди.

Цех бошлиғи кириб келганда гапни чўзиб ўтирмасдан, муддаони айтиб қўяқолди:

— 1947 йилда мени заводимизга директор қилиб тайинлашганида ўттиз беш ёшар эдим, сен ҳам бу йил ўттиз олтига қадам қўйдинг, шундайми?! Энди сенга директорликни бемалол ишониб топширса бўлади. Тажрибанг ҳам, билиминг ҳам етарли, ука. Каттароқ ишларда одам ўзини синаб кўриши ҳам керак.

— Пўлатни-ку эритяпмиз, Иброҳим ака, лекин директорлик курсисига ўтириб, одамларнинг ҳам дилини илитишга қурбим етармикан?! Ташкилотчилик уқувим йўқроқ, қоқилиб қолмай!?

— Нарвондан секин-секин юқорига чиқиб келяпсан. Илгарилари печингни, участкангни, бригадангни ўйлар эдинг. Энди кўз олдингга бутун цех, цех бўлганида ҳам, бутун корхонани кўтариб турган цех... Раҳбар зийрак бўлса, уфқларни илғаб олаверади. Бу фазилатни сен бировдан қарз олмайсан. Қулоғингга қуймоқчи бўлган учта гапим бор: одамларга талабчан бўл, ишнинг боришини текшириб тур, — бу бир. Экономикани пухта билмаган раҳбар, раҳбар эмас. Икки карра иккидай буни билиб ол. Одамларга бор гапни рўй-рост гапир, цалбакичилик қилма — бу икки. Маслаҳатли тўй тарқамас, дейдилар. Кўпчиликнинг фикрини сўраб, билиб тур. Билмаганингни сўраб олишдан ор қилма — бу уч... Насиҳатларим шу.

Иброҳим ака Рихсибойни худди ўғлидек бағрига босди.

— Лекин шу Бекободда юрагимнинг бир парчаси узилиб қоляпти...

... Ўша куни Рихсибой Юсуповга директорлик «калити»ни топшириб, Иброҳим ака уйига барвақтроқ қайтди. Ўзи корхонага биринчи дафъа директор бўлиб келган кунларни, ундан бир оз олдин бўлган воқеаларни эслади: уруш тугаганига икки йил бўлган. Муҳамедов Тошкентда райком секретари бўлиб ишларди. Бир куни, сизни Марказий Комитетга, ўртоқ Усмон Юсупов ҳузурига чақиришяпти, деб қолишди. Паровоз-ремонт заводида ишлаб чиниққан инженер, ёш партия ходимини Усмон ака хушнудлик билан қарши олди. Йигитга синчковлик билан разм солди:

— Сизни Бекободга юборсак, деб ўйлаб турибмиз. Металл заводини қабул қилиб оласиз. Уддалайсиз, уддалаб кетасиз. Сизга ишонамиз. Инженерсиз, механиксиз, тажрибангиз бор. Одамлар билан ишлашга уқувингиз бор.

Марказий Комитет биринчи секретари Муҳамедовнинг қўлини қисиб қутлади. Иброҳим раҳмат, қуллуқ; раҳмат, — деди-ю, лекин минг хил андишага бориб, кўнглидаги бир гапни айтолмади. Муҳамедов инженерликка инженер-куя, бироқ металлургия саноати билан таниш эмас. Буёғи қандоқ бўларкин? Бутун республика кўз тикиб турган заводга директорлик қилишнинг ўзи бўлмас. Яна бунинг устига заводга борсам-у, тўқайга кириб қолган одамдек адашиб юрсам... Иброҳим Муҳамедов Гоголь кўчасининг сояcалқин йўлкасидан секин юриб бораркан, шу гаплар хаёлидан ўтди.

Шундан кўп ўтмай, Иброҳим Файзиевич Москвага учди. Қора металлургия министри ҳузурида бўлиши керак эди. Министр Иван Федорович Тевосян одамохун чиқиб қолди. Муҳамедовнинг ота-онасини, уларнинг касби-корини суриштирди:

— Отам заргар ўтган, денг. Иккаламиз ҳам ҳунармандининг ўғли эканмиз. Дадамнинг ҳунари косибчилик эди. Ҳаммамизга революция билим берди. Инженер қилди. Мана бугун, биримиз директор, биримиз министрмиз.

Хўш, иш тўғрисида шуни айтмоқчиманки, бир-икки ой Москвада бўлиб, металлургия корхоналарининг иши билан танишинг. Ўзбекистонда илгари металл эритилмаган, кадрларнинг йўқлиги ҳам табиий. Кейин енг шимариб, ишга тушасиз. Биз ҳам баъзи-баъзида ҳорманг деб турамиз.

Министр «ҳорманг» сўзини ўзбекча айтди.

— Бир вақтлар Катта Фарғона канали қурилишида бўлиб, ўзбекларнинг тантилиги, мардлиги, меҳнаткашлигини кўрганман. «Ҳорманг», — сўзини ўша ерда ўрганиб келдим. Яхши сўз, чарчоқни қолдирадиган сўз!

Муҳамедов министр билан хайр-хўшлашиб чиқди. Қизғин кунлар бошланди. Бош қашишга қўли тегмасди. Ҳар қалай олий техника маълумоти қўл келди. Металлургия жараёнларини, асбоб-ускуналарнинг ишини бир қадар тез уқиб олди... Уни энди Бекободда кутишарди.

Заводда дастлаб иш бошлаган кунлари ўзи ишлаган райкомнинг биринчи секретари Сергей Петровичнинг омад тилаб айтган сўзларини бот-бот эсларди: «Ўзингдан илгари ишлаган директорни ёмонлама, орқасидан қоралаб ҳам гапирма!».

У планёркада гап орасида илгариги директорнинг ҳамма фармойиш-буйруқлари кучида қолади, деди. Лекин кун ўтган сайин янги директорнинг иш услуби-ю, дастхати ҳам кўрина бошлади:

— Мартен печида пўлат қайнаётганини кўрганмисиз, — деди бир кун у техникумни битириб келган ёш мутахассис Олим Иброҳимовга, — билқиллаб қайнайди, кўпиради, қаймоқ туғган сут рангига киради, шундан кейин етилади. Одамзод ҳам шунақа. Мутахассис ҳам ишчи орасида етилади. Хўп десангиз, сизни мартен цехига юбораман. Энергетик экансиз, ҳозирча электрик бўлиб ишлаб турасиз. Қўлингиз келишиб қолганидан кейин, чақиртириб яна бафуржа гаплашамиз.

— Мен аввал директорнинг гапидан оғриндим, — деб эслайди, ҳозир завод партқомитетининг секретари бўлиб ишлаётган Олим Иброҳимов, — энди билсамки, директор узоқни кўзлаб иш юритган экан. Техникумни битириб келган кезларим бошим осмонда, қўлимга беш-олтита одам беришади-ю, бригадир бўлиб оламан деб хом хаёл қилиб юрган эканман. «Ўқиш бошқа, уқиш бошқа», деганларидек, заводда иш бошқача экан. Иброҳим ака бизни ана шу қозонга солиб, пишитиб олди. Ҳа, обдон пишитди. Бизнинг фойдамизни кўзлаган экан.

Металл заводи не-не одамларни кўрмаган корхона. Унинг остонасидан ҳатлаган кишилар муродларига етишди. Кўпчиликка хизматлари сингди. Элга танилишди. Уларнинг кўпи, айниқса инженер-техник ходимлар Иброҳим Муҳамедовнинг «қозони»да пишган одамлардан.

— Ишчилар орасида «пишган» одам сира кам бўлмайди — дейди Иброҳим ака. — Ўзимнинг биринчи иш куним ҳали-ҳали эсимда. Бўлмаса, ўттиз беш йил ўтиб кетибди денг. Ҳозирги Октябрь революцияси номли заводда иш бошлаганман. Бир вақт мастер Иван Евстифеев қўлимга напильник бериб, золотникни текислайсиз, ялтиратасиз, деди. Уннаб кетдим. Тер қуйиб келяпти, денг, қани энди қўлим келиша қолса, бундан кўра давлат имтиҳони топшириш осонроқ эди, деб ўйлаб қўяман. Ўша коллектив, мана энди йиллар ўтиб, билсам, ҳалол ишлашга, пухта ишлашга, софдил ва ростгўй бўлишга ўргатган экан.

... Иброҳим ака тушган ҳаворанг «Волга» машинаси завод дарвозаси олдига келиб тўхтади. Дуркингина, қорамағиздан келган, хушмўйлов йигит Муҳамедов олдига югуриб келиб, қуюқ кўришди. Бу, Рихсибой Юсупов эди:

— Хуш кўрдик, Иброҳим ака, марҳамат, юқорига, кабинетингизга чиқайлик.

Икковлон директор кабинетига чиқишди. Ҳеч нарса ўзгармагандай. Ўша қадимги ўйма кор китоб жовонида техникага оид китоблар, совет энциклопедияси томлари... деворга заводнинг бош плани схемаси илинган. Корхонани кенгайтириш ва реконструкция қилишга оид диаграммалар, схемалар. Секретарь қиз кўк чой дамлаб кирди. Рихсибой чинни пиёлага икки хўплам чой қуйиб, Иброҳим акага узатди:

— Қарияларнинг бир гапи бор-ку, Иброҳим ака, тойча кишнайди-ю, аравани от тортади дейишади.

Иброҳим ака жилмайди.

— Ҳозирги тойлар отдан қолишмайди, айниқса металлургиянинг жийрон тойлари...

Кулишди. Ҳазил-мутойиба билан орадан ўнғайсизлик кўтарилди. Бироздан сўнг кабинет ғала-ғовур бўлиб кетди. Иброҳим аканинг ҳамкасблари уни қутлагани, кўргани келишган эди...

... Директор кабинетида ўтирибди. Нуроний юз, ақлли кўзлари меҳр билан боқади. Сочлари оппоқ оқариб кетган, обдон пишиб етилган пўлат рангида. Унинг, демакки корхонанинг юмушлари, ташвишлари кўп. Ўзи, шогирдлари, ёшлар, элликинчи-олтмишинчи йилларда заводга келган йигит-қизлар аравани баравар тортишяпти. Директор «ёлғиз отнинг донги чиқмас», деб қайта-қайта гапириб қўяди. Қаторида норлари кўп: бош инженер Саленек, ўринбосарлари Рихсибой Юсупов, Эркин Валиев, партком секретари Олим Иброҳимов, неча юзлаб коммунистлар, ветеран, ишчилар, металлургияга меҳр қўйган ёшлар — булар билан тоғни талқон қилса бўлади...

Иброҳим Муҳамедов деярли чорак асрдан бери металлургия заводининг директори. Шу давр мобайнида пўлат эритиш олти баравар, прокат тайёрлаш ҳам деярли шунча кўпайди. Маҳсулот таннархи ҳам арзонлашди. Энг муҳими, муқим кадрлар, ишга меҳр қўйган, пухта ишчи ва инженер-техник кадрлар етишди. Яна ҳам муҳими: директор одам кўнглининг заргари бўлаолгани, кўнгил гавҳарини тера олганидир.

Абдулла АБДУҚОДИРОВ,
Жўра ХОЛҚОСИМОВ.

Қозоғистонда ўзбек адабиёти ва санъати декадаси муваффақиятли равишда давом этмоқда. Суратда шоира Зулфия қозоғистонлик мухлисларга дастхат ёзиб бераётир.

И. Душнин фотоси (ЎзТАГ).

ДЎСТОНА УЧРАШУВЛАР

Ўзбек адабиёти ва санъати декадасининг ҳар бир куни декада қатнашчиларининг Қозоғистон шаҳарлари, посёлкалари ва овулларининг ишчилари, колхозчилари, зиёлилари билан бўлган самимий учрашувлари тўғрисида янгидан-янги хабарлар келтирмоқда.

Меҳмонлар Жамбул областидаги Свердлов райони территориясига жўнаб кетиш олдидан мўл ҳосил миришкорлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари «Қизил Юлдуз» колхозидан С. Онгарбаев ва Д. Жонтохов, «Октябрь 40 йиллиги» колхозидан Н. Дўйсебаевлар уларни кутиб олишди.

Ўзбекистон халқ шоирлари Зулфия ва Миртемир, Қорақалпоғистон ёзувчиси Т. Жумамуратов улар билан суҳбатлашдилар, ижодий режаларини баҳам кўрдилар. Меҳмонлар ва маҳаллий ҳаваскор артистлар «Октябрь 40 йиллиги» колхозида концерт қўйиб бердилар. Ўзбек доираси, қозоқ дўмбираси, рус баяни дашт узра алламаҳалгача янгради.

Декада қатнашчилари энг йирик ғаллакор район бўлган Шимолий Қозоғистон областидаги қўриқ ерларда жойлашган кўпгина хўжаликларда бўлдилар. Бу хўжаликларнинг ерлари Ишим дарёсининг суви билан тўлдирилган сунъий денгизга бориб туташган. Ёзувчи Иброҳим Раҳим, шоир Туроб Тўла «Марпевкий» совхозининг дала шийпонларида механизаторларга Ўзбекистонда адабиёт ва санъатнинг ривожланиши тўғрисида гапириб бердилар.

Декада қатнашчиларининг бошқа бир группаси ёш индустриал Ермак шаҳрида бўлдилар. Бу шаҳар Иртиш бўйидаги Павлодар областида бундан 10 йил муқаддам қад кўтарган эди. Ермак ГРЭСи ишчилари билан меҳмонлар ўртасида самимий учрашув бўлиб ўтди.

Ўзбекистон вакиллари Толдиқўрғон область, Киров районидаги Ленин номли колхозда ўзбек, рус, қозоқ композиторларининг асарларидан парчалар, СССР халқларининг қўшиқларини ижро этдилар. Колхозчилар концерт учун меҳмонларга қизғин ташаккур билдирдилар.

(ЎзТАГ махсус мухбирлари).

Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхозининг Н. Маматқодиров бошлиқ маккажўхорикор бригадаси аъзолари гектаридан планда 44 ўрнига 100 центнердан дон етиштириш мажбуриятини олишган. Суратда: Совхоз агрономи У. Янгибоев ва бригада бошлиғи Н. Маматқодировлар етиштирилган маккажўхори ҳосилини кўздан кечирмоқдалар.

Р. Ашуров фотоси, (ЎзТАГ).

ЧОРВАЧИЛИКДА МУҲИМ ДАВР

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети КПСС XXIV съезди материаллари асосида республикамизда қўйчиликни, хусусан қоракўлчиликни жадал суръатлар билан ривожлантириш ва маҳсулдорлигини ошириш тадбирлари тўғрисида қарор қабул қилдилар. Бу қарорда республикамизда беш йиллик охирига бориб қўйлар сонини 10 миллион бошга етказиш таъкидланган. Бунинг учун колхозлар ва совхозларда ҳар йили қўйлар сонини ўртача 10-12 процент кўпайтириш лозим.

Қоракўлчилик республикамиз чорвачилигида асосий ўрин тутади. Чорвадорларимиз ҳар йили давлатга кўплаб қимматбаҳо қоракўл терилар, хусусан жаҳон бозорида ҳамманинг эътиборини ўзига тортаётган сур, кўк қоракўл терилар ва жунни кўплаб етказиб бермоқдалар. Қарорда ана шундай маҳсулотлар етиштиришни янада кўпайтириш режалари белгилаб берилди.

Республикамиз колхоз ва совхозларида тўққизинчи беш йилликда 21 та механизациялаштирилган бўрдоқичилик пунктлари, 4 миллион бош қўй сиғадиган қўйхоналар қуриш кўзда тутилган. Чорва моллар озуқа базасини мустаҳкамлаш мақсадида 302 минг гектар яйлов ўтлоқзорларга айлантирилиши лозим. Қоракўлчилик хўжаликларида бедазорлар барпо этиш учун 25 минг гектар суғориладиган ер ажратиш кўзда тутилган. Бундан ташқари ҳар йили 30-35 минг тонна майдаланган аралаш озуқалар ишлаб чиқариш цехлари қуриш ва ишга тушириш мўлжалланган. Чорвадорларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида уларга 12 процентдан 25 процентгача қўшимча ҳақ тўлаш кўзда тутилган. Буларнинг ҳаммаси қоракўлчиликни янада ривожлантириш манфаатларига хизмат қилади.

Қоракўлчи чўпонларимиз 1972 хўжалик йилини яхши кўрсаткичлар билан якунламоқдалар. Республикамиз бўйича қоракўлчилик совхозлари ҳар юз бош совлиқдан 112 тадан қўзи олишга эришдилар. Бухоро, Сирдарё областлари, Қорақалпоғистон Автоном Республикасининг қоракўлчилари бу соҳада айниқса юксак кўрсаткичларни қўлга киритдилар.

Илғор қоракўлчилик совхозларида СЖК препаратидан фойдаланиш яхши йўлга қўйилганлиги туфайли совлиқлардан кўплаб эгиз қўзи олишга муваффақ бўлинмоқда. Бу усулни кенг қўллаган Сирдарё областидаги Ильич номли, «Чимқўрғон» совхозлари, Самарқанд областидаги Охунбобоев номли, Карл Маркс номли совхозлар, «Нурота» давлат наслчилик заводи, Бухоро областидаги «Октябрь 40 йиллиги», «Конимех» давлат наслчилик заводлари, Калинин номли, «Ўзбекистон 40 йиллиги», «Коммунизм» совхозларининг коллективлари айниқса катта ғалабаларга эришдилар. Бу хўжаликларда ҳар 100 бош совлиқдан қарийб 150 тага етказиб эгиз қўзи олинди.

СЖК препаратидан фан ютуқлари, илғорлар тажрибаси асосида фойдаланган илғор чўпонларнинг муваффақиятлари айниқса диққатга сазовордир. Конимех районидаги «Коммунизм» совхозидан Г. Хидирбеков, Б. Тўхтамуротов, Е. Уйсинбоев, О. Рўзиев, Т. Кукенов, Фориш районидаги «Чимқўрғон» совхозидан Т. Мўлдабеков, Самарқанд областидаги Эргаш Жуманбулбул номли совхоздан Т. Худойқулов, Қашқадарё областидаги «Пачкамар» совхозидан ўнлаб чўпончўлиқлар ҳар 100 бош совлиқдан қарийб 200 бошдан эгиз қўзи олган эканлар, бу СЖК препаратидан ўз вақтида, оқилона фойдаланишнинг самарасидир.

Партия ва ҳукуматимиз қоракўлчиликни ривожлантириш, маҳсулот етиштиришни кўпайтиришда яхши натижаларга эришаётган хўжаликлар ва қўйчивонларнинг меҳнатларини юксак баҳоламоқдалар. Бу соҳадаги яхши кўрсаткичлари учун Қашқадарё областидаги «Ўзбекистон» давлат наслчилик заводи диплом ва бепул «Волга» енгил машинаси билан мукофотланди ҳамда 6 минг сўм рағбатлантириш пули берилди. Бухоро областидаги «Конимех» давлат наслчилик заводи, Қашқадарё областидаги «Нишон» давлат наслчилик заводи, Бухоро областидаги «Коммунизм» совхозлари, илғор фермаларнинг коллективлари ҳам дипломлар, енгил машиналар ва пул мукофотлари билан тақдирландилар.

Бироқ, СЖК препаратини қўлланишда ҳамон жиддий камчиликларга йўл қўйилаётганидан кўз юма олмаймиз. Сирдарё областидаги Ильич номли, «Қизилқум» совхозлари, Самарқанд областидаги Ленин номли, Бухоро областидаги «Шофиркон», «Ғиждувон», «Ўзбекистон 40 йиллиги», Қорақалпоғистон АССРдаги Карл Маркс номли совхозларда СЖК препаратидан оқилона фойдаланилмаслиги туфайли совлиқлардан кутилганча эгиз қўзи олинмаяпти, қоракўл терининг сифати паст бўляпти, қўзилар нимжон туғиляпти, давлатга кичик ҳажмдаги терилар топширилаяпти. Бундай ҳолларга барҳам беришимиз керак.

Сирдарё областидаги Омонгелди номли, Самарқанд областидаги Киров номли, «Октябрь 50 йиллиги», Бухоро областидаги «Томди», «Оёққудуқ», Қашқадарё областидаги «Восход», Охунбобоев номли совхозларда ҳам айнан шундай камчиликларга йўл қўйиляпти. СЖК препарати совлиқлардан кўплаб эгиз қўзи олишнинг муҳим омилидир. Бунда чорвачилик мутахассислари — зоотехниклар, ветеринария врачлари, фельдшерлар, қолаверса, ферма ходимларининг ташкилотчилик роли ва масъулиятини оширишимиз керак.

Совлиқларни урчитиш чорвачиликда энг муҳим давр ҳисобланади. Бу мавсумнинг бошланишига бир ойдан озроқ вақт қолди. Чорвадорларимиз ва чорвачилик мутахассислари бутун имкониятларни ишга солиб, урчитиш мавсумини пухта тараддуд билан кутиб олишлари керак.

Яқин кунларда қоракўлчилик совхозларида совлиқларни урчитишдан олдин уларни танлаш ишларини тугаллашимиз, барча элита ва биринчи класс совлиқлардан тери сифати, рангига қараб махсус наслчилик фермалари ташкил қилишимиз, бу борада илғор давлат наслчилик заводларининг иш тажрибасидан ўрнак олишимиз лозим.

Сунъий урчитиш мавсуми бошланишига ўн кун қолганда пунктлар тайёр бўлиши, асбоб-ускуналар, химикатлар билан таъминланиши, бундай пунктлар бўлмаган хўжаликларда дарҳол уларни очиш чоралари кўрилиши зарур.

Сунъий урчитиш мавсуми бошланишидан ўн-ўн беш кун илгари хўжаликлардаги барча урчитиладиган совлиқлар ва наслли қўчқорлар ветеринария врачлари назоратидан ўтказилиши шарт.

Республикамиз қоракўлчилари ички имкониятлардан самарали фойдаланиб, фан-техника ютуқлари ва илғорлар тажрибасига таяниб, чорвачиликда муҳим босқич ҳисобланган урчитиш мавсумини уюшқоқлик билан ўтказадилар, бу билан келгусида кўплаб қўзи, қоракўл тери, гўшт, жун ва бошқа маҳсулотлар олиш ҳамда тайёрлашга мустаҳкам замин яратадилар.

А. ҚОРАЕВ,
Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги қоракўлчилик Бош бошқармасининг бошлиғи, республикада хизмат кўрсатган зоотехник.

Урта Осиё республикалари, Озарбайжон ССР ва Қозоғистоннинг жанубий районлари қишлоқ меҳнаткашлари олдига тўққизинчи беш йилликда пахта ҳосилини 7-7,2 миллион тоннага етказиш вазифаси қўйилган.

Пахтачиликни ривожлантиришнинг асосий омилларидан бири — ҳосилдорликни тинмай ошира бориш, колхоз ва совхозларда ғўза парвариши ва пахта йиғим-теримини комплекс механизациялаштиришдир. Пахтачиликда химиядан кенг фойдаланиш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, пахта-беда алмашлаб экишни ўзлаштириш ва суғоришнинг рационал методларини кенг жорий қилиш ҳам муҳим аҳамиятга эгадир.

Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, экономистлар, агрономлар, механизаторлар, сув хўжалиги, «Сельхозтехника» ва район қишлоқ хўжалиги бошқармаларининг мутахассислари «Хлопководство» журналини ўқир эканлар, пахтачиликни янада ривожлантиришнинг турли масалалари ҳақида фойдали тавсиялар, қимматли маслаҳатлар билан танишадилар.

«ХЛОПКОВОДСТВО» ЖУРНАЛИ

ДИҚҚАТ: ОБУНА БОШЛАНДИ

Журнал илмий-тадқиқот институтлари, тажриба станциялари, қишлоқ хўжалик ўқув юртлари ходимларининг илмий ва ўқитувчилик фаолиятига ҳам яқиндан ёрдам кўрсатади.

Журнал саҳифаларида партия ва ҳукумат қарорлари асосида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши экономикасини ўрганаётганларга ёрдам тариқасида материаллар мунтазам ёритиб борилади. Журналда, шунингдек, меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашнинг прогрессив усуллари, деҳқончилик маданиятини ошириш тўғрисидаги мақолалар ҳам ўрин олади. Олимлар, тажрибали мутахассислар, хўжаликларнинг раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари журнал саҳифаларида ўз мақолалари билан қатнашадилар.

Журналда фан ва техника ютуқлари асосида суғориладиган ҳар бир гектар экин майдонидан самарали фойдаланиш проблемаларига ҳам алоҳида эътибор берилади. Журналхонлар унинг саҳифаларида пахтачилик ва озуқабоп экинлар селекцияси ва уруғчилиги соҳаси, янги химиявий препаратлар тўғрисидаги маълумотлар, қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва ғўза касаллигига қарши курашнинг биологик методларига доир материаллар билан ҳам танишишлари мумкин.

«Хлопководство» журналининг 1973 йил сонлари учун обуна бўлишни унутманг. Журналга обуна «Союзпечать» агентлиги пунктлари, почта ва алоқа бўлимларида, корхона, колхозлар, совхозлар, «Сельхозтехника» бўлимлари, илмий муассаса ва ўқув юртларида жамоатчилик асосида матбуот тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

«Хлопководство» журналининг обуна баҳоси бир йил учун — 3 сўм.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

ДАРВОЗАДАН ҚАЙТАРИЛГАН САБЗАВОТ

Наманган районидаги Тельман номли колхоз далаларида деҳқонларнинг фидокорона меҳнати билан мўлноз-неъматлар етиштирилди. Қовун-тарвуз, помидор, карам пишиб ётибди. Айрим майдонлардаги помидор, қовунлар чириб кетяпти.

— Нега йиғиб-териб олмайсизлар? Аҳоли кутиб турибди-ку бу маҳсулотларни? — сўрадик хўжалик раҳбарларидан.

— Дарвозадан қайтариб юборишяпти.

— Ким?

— Консерва заводи раҳбарлари!

Тельман номли колхоз район тайёрлов конторасн орқали Наманган консерва заводи билан шартнома тузган. Шунга мувофиқ хўжалик заводга 16.645 тонна сабзавот маҳсулотлари етказиб бериши керак. Колхоз сабзавоткорлари ўз сўзларида туриб, шартномада кўрсатилган маҳсулотларни етказиб беришяпти-ю, лекин завод раҳбарлари маҳсулотни қайта ишлаш цехининг торлиги, қўшимча цех ишга туширилмаганлигини баҳона қилиб қовун-тарвуз, помидор, карам ортилган машиналарни дарвоза олдидан қайтариб юбормоқдалар. Натижада қанчадан-қанча маҳсулотлар нобуд бўлиб кетяпти.

Уйчи, Тўрақўрғон, Янгиқўрғондан келтирилган маҳсулотлар ҳам завод дарвозаси олдида икки-уч кунлаб навбат кутмоқда.

Ажабо, завод раҳбарлари шартнома тузаётганда цехга қанча маҳсулот қабул қилиш мумкинлигини ўйлаб кўрмаганмидилар?!

А. ЙЎЛДОШЕВ.

МЮНХЕН 72

Олтин тўйга олтин медаллар шодаси

Мюнхен олимпиадаси кунларида совет спортчилари ҳам «Тезроқ! Баландроқ! Кучлироқ!» деган шиорга яраша маҳорат кўрсатдилар. Олимпиаданинг якунловчи кунлари совет спортининг ажойиб тантанасига айланиб кетди. Спортчимиз Фаина Мельник диска улоқтиришда олимпиада рекордини ўрнатиб, олтин медаль олди. Енгил атлетикачимиз Юрий Тарман баландликка сакрашда мухлисларни мамнун этди. У ҳам олтин медалли бўлди.

Классик кураш мусобақалари кўпчиликни ҳаяжонлантирди. Совет курашчиси Шомил Ҳисомиддинов, Анатолий Рошчин, Валерий Резанцев, Рустам Казаков олимпиада чемпионлари деган шарафли номга эришишди. Боксчилар даврасида совет спортчиси В. Лемешев билан Б. Кузнецов курашнинг ҳал қилувчи дақиқаларида олтин медаль эгаси бўлдилар. 4X100 метр масофага ўтказилган эстафета мусобақасида совет эркаклар командаси кумуш медаль билан тақдирланди.

Олимпиада ўйинлари совет спортининг нималарга қодирлигини яна бир бор намойиш қилди. Ҳеч маҳал ҳеч қайси мамлакат олимпиада мусобақаларида бунчалик кўп олтин медални қўлга киритмаганди. Шуни фахр билан таъкидлаш мумкинки, 122 мамлакат иштирок этган XX олимпиада ўйинларида совет спортчиларидан 209 киши медаль олишга эришди. Бу — олимпиада қатнашчиларимиздан ярмиси мукофотли ўринни эгаллади деган гап. Узбекистон вакиллари бўлган олти спортчининг уч нафари олтин медаль олиб қайтмоқда. Гимнастикачи Эльвира Саади, волейболчи қизимиз Вера Дюнова, классик кураш устаси Рустам Казаков совет спортининг ана шу жаҳон мусобақасидаги муваффақиятига муносиб ҳисса қўшган олтин медалли вакилларимиз бўлишди.

Совет командаси олимпиада ўйинларида спортнинг ўн тури бўйича биринчи ўринни, беш тур бўйича иккинчиликни, тўрт тур бўйича учинчиликни қўлга киритди. Америка Қўшма Штатлари командаси эса тўрт тур бўйича биринчи, уч тур бўйича иккинчи, икки тур бўйича учинчи ўринни олди, холос. Бундан кейинги ўрин Германия Демократик Республикаси спортчиларига насиб қилди. Совет Иттифоқи командаси олтин медаллар ҳисобида ҳам (50 та), медалларнинг умумий сони бўйича ҳам, жамғарилган очколар ҳисоб-китобида ҳам (665,5 очко) олимпиадада биринчи ўринни қўлга киритди. АҚШ командаси 33 та олтин медаль олиб, 636,5 очко жамғарди.

50 олтин медаль! СССР ташкил топган куннинг ярим асрлик олтин тўйига совет спортчиларининг ана шунча олтин медаллар шодаси муносиб тўёна бўлди.

...Олимпиада қатнашчилари бўлган мамлакатларнинг атлетикачилари кўтарган байроқлар музика жўрлигида ҳилпираб бормоқда. Жаҳоннинг беш қитъасидан келган йигит-қизлар сафи икки ҳафтадан кўпроқ вақт мобайнида гавжум бўлиб турган олимпиада қишлоғидан ташқарига чиқа бошлади. Олимпиада байроқлари пастга туширилади. Салют берилади. 17 кун ёниб турган олимпада рамзи бўлган аланга аста-секин ёлқинларини камайтириб сўнади. Шу аснода олимпиада қишлоғи спортчилардан бўшаб борди. Ўтган куни олимпиаданинг тантанали ёпилиш маросими бўлди.

Тошкентлик курашчи Рустам Казаков Мюнхен олимпиадасида олтин медаль олди. Суратда: Рустамнинг ГФР вакили Ханс-Юрген Файлни классик кураш бўйича финал босқичда мағлуб этган пайт.

Я. Халилов телефотоси. (ТАСС).

ФОТО-КОНКУРС — 72. ИЗЛАНИШ. Р. Саидов фотоси.

Американинг Таиланддаги базалари

НЬЮ-ЙОРК, 9 сентябрь. (ТАСС). «Ю. С. Ньюс энди уорлд рипорт» журнали «Таиланд Ҳинди-Хитойда уруш операцияларини кучайтириш учун Американинг энг катта базаси бўлиб қолди. — Ҳозир Таиландда Американинг Жанубий Вьетнамдагига қараганда кўпроқ ҳарбий хизматчилари бор», — деб уқтириб ўтади. Журналда кўрсатиб ўтилган маълумотларга қарганда, Таиландда Америка ҳарбий хизматчилари сони 45 минг кишидан ошади.

Америка самолётлари қисман Жанубий Вьетнамдаги базалардан, қисман 7-флот авианосецларидан, лекин асосан Таиланддаги базалардан ҳаракат қилмоқда, деб ёзади журнал. Америка авиацияси Таиланддаги еттита базадан чиқиб, Ҳинди-Хитой мамлакатларига ўзининг асосий бомба ва ўқларини ёғдирмоқда. «B-52» гигант бомбардимончи самолётлар Таиланддаги Утапао базаларидан учмоқда. Таиланддаги базалар Шимолий Вьетнамга ҳужум қилиш учун майдон бўлиб хизмат қилмоқда.

ПОКИСТОНДА ЗИЛЗИЛА

ИСЛОМОБОД, 11 сентябрь. (ТАСС). Покистоннинг Хитой билан чегарадош тоғли районларида 4 сентябрда рўй берган каттиқ зилзила натижасида юз нафардан кўпроқ киши ҳалок бўлди ва мингтадан кўпроқ уй емирилди. Гилгит районии амалдорларидан бири Танга шаҳри яқинидаги Батарат қишлоғига бориб, у ерда зилзила рўй берганлигини кўргач ва шу тўғрида хабар қилгач 9 сентябрь кечқурунгина бу ҳақда мамлакатга маълум бўлди.

Зилзила рўй берган Гилгит райони Равалпиндининг 250 километр шимолида, бориш қийин бўлган тоғлар орасида жойлашган бўлиб, бу районга олиб борадиган йўллар йўқ деса бўлади.

Исломобод радиосининг берган хабарига қараганда, Покистон ҳукумати зилзиладан зарар кўрганларга биринчи ёрдам тариқасида 200 минг рупия пул ажратди.

ФУТБОЛ

ЎРИНЛАР ТАЛАШ

Биринчи лига командалари ўртасида пешқадам бўлиб келаётган Тошкентнинг пахтакорчилари билан одессалик футболчилар галдаги учрашувларини сафарда ўтказиб, яна мағлубиятга учрадилар. Пахтакорчилар «Олга» командасининг меҳмони бўлиб, қимматли икки очко (2:1)ни бой беришди. «Черноморец» ўз ўрнини «Шахтёр» (Донецк)га бўшатиб берди. (1:2).

Қолган командаларнинг учрашувлари қуйидагича тугади: «Крилья Советов» — «Металлист» 1:0, «Шахтёр» (К) — «Динамо» 1:0, «Уралмаш» — «Шинник» 4:1, «Звезда» — «Текстильшик» 0:1, «Строитель» — «Помир» 2:1, «Торпедо» — «Нистру» 2:0, «Автомобилист» — «Кривбасс» 1:0, «Спартак» — «Металлист» 3:1.

ПЛАНЕТАМИЗДА

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ ШАРАФИГА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

ПХЕНЬЯН, 11 сентябрь. (ТАСС). КХДРдаги совет элчихонаси бу ерга дўстона визит билан келган КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев бошчилигидаги КПСС делегацияси шарафига қабул маросими ўтказди.

К. Ф. Катушев қабул маросимида нутқ сўзлаб, совет партия делегацияси КМП Марказий Комитетининг Бош секретари Ким Ир Сен билан учрашиш имкониятига эга бўлганлигини, у билан қилинган суҳбат фойдали ва самарали бўлганлигини уқтириб ўтди. КПСС делегацияси билан Корея Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий Комитетининг аъзоси, КМП Марказий Комитети секретари Ким Дон Гю бошчилигидаги КМП Марказий Комитети делегацияси ўртасида батафсил фикрлашиб олинди. КПСС делегацияси вилоят комитетлари партия ходимлари билан, завод коллективлари, илмий муассасалар ходимлари билан бир неча марта учрашди ва ҳамма жойда корейс ишчилари, кооперативларнинг меҳнаткашлари делегацияни самимий, сидқидилдан ва шодиёна кутиб олдилар.

Бу унутилмас қабул, деб таъкидлади К. Ф. Катушев, корейс халқининг КПССга, совет кишиларига нисбатан қардошлик ҳис-туйғулари нақадар чуқур эканлигини қайта-қайта кўрсатди.

К. Ф. Катушев ўз нутқининг охирида таъкидлаб ўтдики, туб миллий вазифаларни ҳал этишда, КХДРни мустаҳкамлашда корейс халқи ҳамиша КПССнинг ва бутун совет халқининг қардошларча мадади ва кўмагига қатъий умид боғлай олади.

Шундан кейин КМП Марказий Комитети Сиёсий Комитетининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Ким Дон Гю сўзга чиқди. У ўз мамлакатларидаги аҳвол тўғрисида, партиянинг олиб бораётган ишлари ҳақида, ҳар иккала партия ўртасидаги дўстона муносабатларни янада ривожлантириш тўғрисида бир-бирларини ҳабардор қилиб туришлари ўзаро муносабатларни ва дўстлик алоқаларини янада кучайтириш учун муҳим аҳамиятга эгадир, деди. Совет делегациясининг КХДРга қилган визити ҳар иккала мамлакат партиялари ва халқлари ўртасида ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга ҳисса қўшди.

Америка самолётлари Вьетнам Демократик Республикасининг завод ва фабрикаларига ҳам бомбалар ташламоқда. Суратда: бинолари шикастланган корхоналарнинг станок ва машиналари ер ости ғорларига кўчирилиб, ишга туширилмоқда.

БТА — ТАСС фотоси.

А. ДЭВИС БЕРЛИНГА КЕЛДИ

БЕРЛИН, 11 сентябрь. (ТАСС). Американинг таниқли жамоат арбоби, АҚШ Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси Анжела Дэвис Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети, ГДР Министрлар Совети, эркин немис ёшлари иттифоқи марказий кенгашининг таклифига биноан кеча Берлинга келди.

Берлиннинг марказий Шенефельд аэродромида тўпланган ГДР пойтахти жамоатчилигининг ва ёшларининг минглаб вакиллари Анжела Дэвисни шодиёна кутиб олдилар. Унга гулдасталар тақдим этдилар.

САНТЬЯГОДА ЮЗ МИНГ КИШИЛИК МИТИНГ

САНТЬЯГО. (ТАСС). Бу ердаги миллий стадионда юз минг нафар меҳнаткашнинг иштироки билан митинг бўлиб ўтди. Бу митинг халқ бирлиги ҳукуматининг сиёсатини кескин равишда қўллаб-қувватлаш ҳамда империализмнинг кирдикорларига ва мамлакатдаги реакциянинг қўпорувчилик фаолиятига қарши норозилик ифодаси бўлган қудратли намойишга айланди.

Митингда сўзга чиққан Чили президенти Альенде, Чилидаги революцион жараён «ҳозирги вақтда антифашист характерга эга бўлиб қолди», деди. У ёш коммунистларга мурожаат қилиб, уларни «бизнинг демократиямизни емиришга ва эркинлигимизни бўғиб ташлашга интилаётганларнинг фашизм хавфига қарши энг забардаст ва чиниққан курашчилар бўлишга» чақирди. Альенде ёшларга мурожаат қилиб, ҳукумат программасини бажариш ва революцияни ҳимоя қилиш йўлида ижодий активликни кенг авж олдириш кераклигини айтди.

Президент Чили аҳолиси Америка агрессиясига қарши курашаётган қаҳрамон Вьетнам халқи билан қизғин бирдам эканлигини изҳор қилди.

БМТ ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ

НЬЮ-ЙОРК, 11 сентябрь. (ТАСС). БМТнинг хавфсизлик кенгаши Сурия билан Ливаннинг талабига биноан кеча шошилинч мажлисга тўпланиб, Исроилнинг Яқин Шарқда тинчлик ва хавфсизликка таҳликали хавф солган янги агрессив ҳаракатлари тўғрисидаги масалани муҳокама қилишга киришди.

Илгари хабар қилинганидек, 8 сентябрь куни Исроил авиацияси Сурия билан Ливаннинг аҳоли яшайдиган пунктларига беҳосдан ҳужум қилди, натижада граждан аҳолидан кўп киши қурбон бўлди.

Исроил ҳарбийлари араб мамлакатларининг халқларига ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотига яна дағдаға қилмоқда, деди Суриянинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Х. Ал-Килоний кенгаш мажлисида сўзга чиқиб.

Ливаннинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Э. Гора Исроил пропагандасининг Исроил ҳарбий ҳаво кучларининг Ливандаги тинч қишлоқларга қилган вахшиёна ҳуружларини «Фаластин қўзғолончиларига қарши ҳаракатлар» деб тасвирлаш йўлидаги уринишларини кескин рад қилди. Хавфсизлик кенгаши, деб таъкидлади у, Исроилнинг Яқин Шарқдаги янги агрессиясини қатъиян қоралаши ва келгусида бундай агрессив ҳаракатларнинг такрорланишига йўл қўймаслик учун ҳамма зарур чораларни кўриши керак.

АҚШ вакили принципсизлик қилиб, ўз нутқида Исроилнинг агрессив ҳаракатларини оқлашга уринди. Хавфсизлик кенгаши аъзоларининг кўпчилиги уни қўллаб-қувватламади.

Сомали ва Судан делегациялари Исроил авиациясининг араб давлатлари территориясига қилаётган ҳужумлари тўхтовсиз давом этаётганлигини ҳисобга олиб, хавфсизлик кенгаши муҳокамасига резолюция лойиҳасини тақдим этдилар. Бу резолюция лойиҳасида Яқин Шарқдаги аҳвол таҳликали равишда кескинлашиб бораётганлиги муносабати билан чуқур ташвиш билдирилган ва барча манфаатдор томонлар ҳамма ҳарбий ҳаракатларни дарҳол тўхтатсинлар, деб даъват қилинган.

СССРнинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Я. А. Малик ана шу резолюция лойиҳасини қувватлаб, Исроилнинг Сурия ва Ливан территорияларини бомбардимон қилиши дарҳол тўхтатилиши зарурлигини таъкидлади. Бу бомбардимонлар Яқин Шарқда ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битимни қўпол равишда бузишдан бошқа нарса эмас, деди СССР вакили. Хавфсизлик кенгаши, деб таъкидлади у, БМТ уставига биноан Исроилнинг агрессив ҳаракатларига йўл қўймаслик учун дарҳол чора кўриши лозим.

Бельгия, Франция, Аргентина, Англия, Италия ва АҚШ делегациялари ўз ҳукуматлари билан маслаҳатлашиб олишлари зарурлигини айтиб қилган илтимосига биноан хавфсизлик кенгаши ўз мажлисини вақтинча тўхтатди.

АМЕРИКА ЖУРНАЛИСТИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 11 сентябрь. (ТАСС). «Нью-Йорк таймс» газетасининг мухбири Хуан Де Онис Исроил ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари 8 сентябрда ҳужум қилган жанубий Ливандаги Рафид аҳоли пунктига бориб келди.

Америка журналисти шу қишлоқда авиация ҳужуми вақтида ҳалок бўлган ўз қариндош-уруғларига куйиб йиғлаётган араб хотин-қизларини, вайроналар остида қолган кишиларни кавлаб топиб олаётган Рафид ва теварак-атрофдаги қишлоқларнинг аҳолисини кўрди. Рафид бомбардимон қилинган вақтда, деб ёзади у, Ҳамза номли бир арабнинг уйи ер билан яксон бўлди. Ҳамзанинг хотини ва унинг бир ёшдан 15 гача бўлган етти боласи шу уй харобалари остида қолиб, ҳалок бўлди. Исроилликлар Рафидда 600 бола ўқитилаётган янги мактабни ҳам мана шундай ваҳшиёна равишда емириб ташладилар.

Маҳаллий аҳоли мухбир билан бўлган суҳбатда Исроилнинг бу янги жиноятларидан ниҳоят даражада ғазабланаётганлигини айтди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА АХБОРОТИ ТЎПЛАМЛАРИГА ОБУНА БЎЛИНГ!

«МЕХАНИЗАЦИЯ ХЛОПКОВОДСТВА»

(рус тилида)

Бир йилда 12 марта чиқади.
Обуна баҳоси бир йилга 3 сўм 60 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўпламда илмий-тадқиқот, конструкторлик ташкилотлари ва корхоналарнинг пахтани комплекс механизациялаш учун янги техника яратиш соҳасидаги ишлари, техникадан фойдаланиш ва уни ремонт қилиш, пахтакор хўжаликларда экономика ва ишлаб чиқаришни ташкил қилиш ишлари, илғор механизаторларнинг иш тажрибалари ёритилади.

«ХЛОПКОВАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ»

(рус тилида)

Бир йилда 4 марта чиқади.
Обуна баҳоси бир йилга 1 сўм 20 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўпламда соҳа илмий-тадқиқот ташкилотларининг, конструкторлик бюролари ва заводларнинг янги техника ва илғор технология яратиш борасидаги ишлари, пахта ва луб саноатида ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш натижалари, шунингдек, ишлаб чиқариш новаторларининг иш тажрибалари ёритилади.

«ШЕЛК»

(рус тилида)

Бир йилда 4 марта чиқади.
Обуна баҳоси бир йилга 1 сўм 20 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўпламда илмий-тадқиқот ташкилотларининг тутчилик, ипак қурти биологияси, селекцияси ва қурт боқиш соҳасидаги ҳамда пилла тайёрлаш ва уни дастлабки ишлаш, пиллани калавалаш борасидаги ишлари, новаторларнинг иш тажрибалари ёритилади.

«ЯНГИ ТЕХНИКА»

(рус тилида)

Бир йилда 12 марта чиқади.
Обуна баҳоси бир йилга 3 сўм 60 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўплам илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш-конструкторлик ташкилотларининг иш натижаларини, чет эл ва Ватанимиз фани ва техникасининг саноат, транспорт, алоқа, қурилишнинг ҳамма соҳаларида ва пахтачиликни механизациялашда эришган ютуқларини ҳамда ишлаб чиқариш новаторларининг иш тажрибаларини ёритади.

Илмий-техника тўпламлари инженер-техник ходимларга, саноат, транспорт, қурилиш ва қишлоқ хўжалигининг новаторларига, илмий-тадқиқот, лойиҳа-конструкторлик бюролари, олий ўқув юртлари ва техникумларнинг ўқитувчи ва студентларига ҳамда партия ва совет активига мўлжалланган.

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ИНФОРМАЦИЯСИ ТУПЛАМЛАРИ ЧАКАНА САВДОДА СОТИЛМАЙДИ.

ОБУНА «СОЮЗПЕЧАТЬ»НИНГ ҲАММА БЎЛИМЛАРИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРНИНГ 1972—73 ЙИЛГИ РЕСПУБЛИКА КАТАЛОГИДА ИЛМИЙ-ТЕХНИКА АХБОРОТИНИНГ АЙТИБ УТИЛГАН ТУПЛАМЛАРИ ҚУЙИДАГИ ИНДЕКСЛАР БИЛАН БЕРИЛГАН:

«Механизация хлопководства» — 75214,
«Хлопковая промышленность» — 75215.
«Шёлк» — 75216.
«Янги техника» — 75217.

Обуна расмийлаштирилаётганда юқоридаги индекслардан тегишлиси кўрсатилсин.

Обунани қуйидаги адрес бўйича ҳам расмийлаштириш мумкин: Тошкент-47, Гоголь кўчаси, 56-уй. «Союзпечать»нинг шаҳар бўлими. Давлат банкининг Тошкент шаҳар бошқармасидаги ҳисоб счётининг номери 144306.

УЗБЕКИСТОН ССР ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ИНФОРМАЦИЯСИ ВА ПРОПАГАНДАСИ ИНСТИТУТИ (Тошкент-ГСП, Олмазор кўчаси, 171-уй).

НАВОИЙ НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 15 СЕНТЯБРДА

МАВСУМ ОЧИЛАДИ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

15/IX да МАЙСАРАНИНГ ИШИ.
16/IX да ЧИО-ЧИО-САН.
17/IX да СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ (кундуз соат 12 да).
СЕВГИ ТУМОРИ (кечқурун).
19/IX да ТРАВИАТА.
20/IX да ОҚҚУШ КЎЛИ.
21/IX да ФЛОРИЯ ТОСКА.
22/IX да ТАНОВОР.
23/IX да АИДА.
24/IX да ЖИЗЕЛЬ (кундуз соат 12 да).
КНЯЗЬ ИГОРЬ (кечқурун).

Спектакллар кеч соат 7 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда. Кассадан абонемент-талонларни алмаштириш мумкин.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА, 17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — Концерт, 18.30 — Телефильм, 19.05 — Ахборот, 19.20 — Бир актёр театри. М. Горький. Инсон. 19.40 — Ахборот. 20.00 — МОСКВА, 20.30 — ТОШКЕНТ. 20.50 — Концерт, 21.50 — Декада кундалиги. 22.00 — МОСКВА, 22.30 — Футбол: «СПАРТАК» (Москва) — АДО (Голландия) (2-тайм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 18.00 — МОСКВА, 20.00 — ТОШКЕНТ. Рубоб тароналари, 20.30 — МОСКВА, В. Цибиннинг чиқиши, 22.00 — ТОШКЕНТ. Дўстлик фестивали. Кинокўрсатув, 22.50 — Коцубинскийлар оиласи (бадиий фильмнинг 1-серияси).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/IX да Бой ила хизматчи, 14/IX да Ажал минораси.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Алангали сўқмоқлар — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ». «ЧАЙКА» (жуфт соатларда). НАВОИЙ номли (ўзбек тилида). САНЪАТ САРОЙИ, «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», «КЎКЧА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Анжелика ва қирол; Анжелика — фариштолар маликаси (кундуз соат 11, 2 ярим ва кечқурун 6 да). Омадли жентельменлар (кечқурун соат 9 ва 10 яримда) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Сайха (2 серия) — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Икки маъшуқа — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

СПОРТЛОТО

БАХТЛИ РАҚАМЛАР

11, 20, 25, 32, 33, 44

ХАРЬКОВ шаҳрида 10 сентябрда ўтказилган «СПОРТЛОТО»нинг навбатдаги тиражида юқоридаги рақамларга ютуқ чиқди.

СССР Газ саноати министрлигининг «Союзузбекгаз» трести коллективи трестнинг собиқ бошқарувчиси, 1923 йилдан КПСС аъзоси, шахсий пенсионер

Ҳожи Ҳасанович МИРХУЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор этади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000 ГСП Тошкент «Правда Востока» кўчаси № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача ◆ Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 02574. Б. — 215.